

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125, 8126.
 Inzeratni oddelček: Ljubljana, Selensburgova ul. — Tel. 8492 in 2492.
 Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
 Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 9. — Telefon št. 190.
 Podružnica Jesenice: pri kolodvoru št. 50.
 Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.
 Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja »Jutro« izhaja vsak ponedeljek zjutraj. — Naročna se posebej in valja po pošti prejemana 4 Din, po raznašalcih dostavljena 5 Din mesečno.

Uredništvo:
 Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
 Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
 Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.
 Rokopisni se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Volitve v Franciji

Po dosedanjih rezultatih so desničarske stranke ohranile večino — Volitve so v splošnem potekle zelo mirno — Udeležba je bila povsod zadovoljiva

Pariz, 1. maja. V vsej republiki Franciji so se danes vršile volitve v parlament. Za 615 mandatov se je borilo 3617 kandidatov. Glede na to število more biti izvoljen samo vsak šesti kandidat za prihodnjo štiriletno parlamentarno dobo. Volitve v poslansko zbornico so potekle razmeroma precej mirno. Glede ministrskega predsednika Tardieua je bilo ob 23. uri znano, da je dobil večino glasov. Po dosedanjih rezultatih so bili glavni nosilci posameznih list izvoljeni, glede posameznih kandidatov pa se bodo vršile naknadne volitve dne 8. maja.

Po dosedanjih rezultatih, ki so bili znani do 2. ure zjutraj, sodijo, da je severna Francija, zlasti pa Normandija, ostala zvesta dosedanjemu programu, dočim so se pokazale v južni Franciji, posebno še v primorskih mestih, precejšnje spremembe.

Pariz, 1. maja. r. Dasi je bil danes praznik 1. maja, so običajne manifestacije delavskih organizacij izostale in vse je bilo osredotočeno na volitve v poslansko zbornico. Agitacija je bila po vseh cestah, trgih in javnih lokalih izredno živahna, nikjer pa se niso pripetili večji izgedi, ker je policija, dobro organizirana, že takoj v početku zatrla

kanske federacije s predsednikom Louisom Marinom nimata nobenega samostojnega kluba ter sta v zbornici združeni v republikansko-demokratski uniji pod predstvom Marina. Tudi največja stranka srede, demokratska aliansa, nima nobenega parlamentarnega kluba, čeprav šteje 99 poslancev in 57 senatorjev. Njeni člani so večinoma v klubu Tardieua (republikanska levica), v klubu Reynauda (demokratska in socialna akcija) ter celo v radikalni levici. Prvi kandidata republikanska sindikalistična stranka, mala stranka katoliških strokovnih organizacij, ki jo je osnoval mesec junija 1928 bivši rojalist Georges Valois, in agrarna ter kmečka stranka s predsednikom Fleurant-Agricole, ki je bila prav tako osnovana pred štirimi leti. Ta stranka upa predvsem na uspeh v podeželskih okrajih Normandije in Bretagne.

Zanimivo je zastopstvo Pariza v sedanjih zbornici. Dočim je bilo v preteklosti od velike revolucije do početka sedanjice tretje republike pariško prebivalstvo radikalno usmerjeno je v zadnjem času predvsem pa po svetovni vojni povsem konzervativno. Izmed 39 pariških poslancev jih je 30 podpiralo sedanjo vladno večino. 12 izmed njih jih je pripadalo zbornični desnici, 7 na desno usmerjeni sredini, 5 Tardieujevi skupini, eden pa je bil pristav katoliških ljudskih demokratov, ki so podpirali vlado. Izmed levičarskih poslancev Pariza je bil 1 republikanski socialist, 1 francoski socialist, 3 so bili socialisti, 3 komunisti, dočim je bil eden neodvisen (izključen iz komunistične stranke), niti eden pa ni bil radikal.

Kot zanimivost pri sedanjih francoskih volitvah je treba beležiti, da so policijske prefekture opozorile kandidate na še doslej veljavni zakon revolucionarne narodne ekupščine iz l. 1791., po katerem se smejo izdajati objave s črnim tiskom na belem papirju samo za uradna sporočila. Vsi pravi kandidati so se morali zato tiskati na barvastem papirju, sicer se prestopki kaznujejo policijsko.

Ker pa računajo, da bo padla odločitev pri današnjih volitvah samo glede 200 do 250 mandatov, se ne more reči, kakšen bo končni izid parlamentarnih volitev v Franciji, kjer se bodo 8. maja vršile ožje volitve med kandidati, ki dobijo danes največje število glasov. V posameznih volilnih okrajih, ki volijo po enega poslanca, se je borilo za mandat 5 do 15 kandidatov. Bil pa so tudi okraj, kjer se je potegovalo za en sam mandat do 20 kandidatov. Rekord v tem pogledu je brezdvomno imel volilni okraj St. Girons v departementu Ariège, kjer ni bilo nič manj kakor 81 kandidatov, da bi si priborili en

sam mandat v pariški poslanski zbornici. Volilna borba je bila izredno ostra, toda nikjer ni prišlo do večjih izgedov, kakor n. pr. pri zadnjih predsedniških volitvah v Nemčiji ali pri deželnozbornskih volitvah v Prusiji. Do manjših izgedov je došlo samo v volilnem okraju Bordeaux, kjer je imel dosedanji poslanec George Mandel izredno težavno stališče in kjer skoro ni bilo shoda, da bi ne prišlo do večjih izgedov. Volilni rezultati ne bodo tako kmalu znani, ker ni odrejena uradna poročevalna služba po brzojavu, temveč po kurirjih.

Današnji dan v splošnem tudi ni prinesel odločitev. Pač pa bo, kakor je po razpoloženju prebivalstva razvidno, padla odločitev šele 8. maja pri ožjih volitvah. Danes so odnesli svoje mandate samo možje, ki so v politični javnosti Francije že znani in imajo zasluge za razvoj francoske republike. Pri ožjih volitvah 8. maja pa bo šlo za odločitev za ljudi, ki predstavljajo novo generacijo naslednikov Branda in za one, ki jih izziva novi notranjopolitični položaj v Nemčiji.

Pariz, 1. maja. g. Ob pravem aprilskem vremenu je francoski narod izvršil danes svojo volilno dolžnost. Volilni lokali so bili odprti od 8. zjutraj do 6. zvečer. Volilna udeležba v Parizu je bila v splošnem zelo živahna. Po prvih cenitvah se je udeležilo volitev približno 80 odstotkov volilcev.

Odločitve so po vsej državi potekle popolnoma mirno, izvzemši nekatera predmestja Pariza. Popoldne se je utrgal oblak. Padala je tudi toča, zaradi česar je mnogo volilcev ostalo doma. Predsednik republike Doumer je volil ob 9.30. Ministrski predsednik Tardieu je tudi danes ostal zaradi svoje bolezn doma ter ni mogel izvršiti svoje volilne dolžnosti. Prvi volilni rezultati so bili sicer znani že v poznih večernih urah, vendar pa bodo približni končni rezultati znani šele jutri zjutraj. V kolonijah Guayana, Indokina in Reunion se bodo vršile volitve šele prihodnjo nedeljo, odnosno 15. maja.

Pariz, 1. maja. d. Volilna udeležba v provinci je bila manjša kakor v mestih. Mnogo volilcev je ostalo zaradi močnega deževja doma. V komunističnem predmestju Pariza Ivry je množica pretepla policiste. Desničarsko usmerjena množica je nato napadla magistrat ter razobesila po hudih spopadih na mestni hiši trikoloro. V drugem predmestju Pariza je bila razobesena rdeča zastava, ki jo je pa policija odstranila. Pričakuje se, da bo pri današnjih volitvah od 615 mandatov zasedenih samo 200, dočim bo večji del oddan pri volitvah prihodnjo nedeljo. Po današnjih volitvah se ne bo mogel niti približno ugotoviti rezultat volitev.

Pariz, 1. maja. d. Radikalni poslanec in bivši državni podtajnik Jean Ossola, je pri avtomobilski nesreči v svojem volilnem okraju izgubil življenje. Ossola se je nahajal na volilni turneji ter je hotel še v zadnjih urah obiskati nekatere volilce. Z veliko hitrostjo je njegov avtomobil zavozil v tovorni avtomobil. Njegov voz je padel v 50 m globok prepad ter se je razbil. Ossola je bil na mestu mrtev. Njegov svak, ki je bil tudi v avtomobilu, je umrl na potu v bolnico. Njegova hčerka je lahko ranjena.

Macdonaldova vlada se krha

Kongres liberalne stranke prepušča poslancem svobodo

London, 1. maja. d. Kongres angleške liberalne stranke v Clactonu je sprejel tri zelo važne resolucije za bodoči razvoj angleške zunanje politike. Prva pravi, da sme v bodoče strankarski kongres sam odločati, ali se stranka udeležuje pri nadomestnih volitvah. Doselej je bila odločitev odvisna samo od voditeljev strank. Kongres se je izrekel proti sedanjim angleški vladi in je sklenil, da se bori proti njej. Liberalnim članom Macdonaldove vlade je bilo prepuščeno, da sami presodijo, ali je njihovo odslejšnje sodelovanje v vladi še umestno.

Devizna omejitev ČSR

Praga, 1. maja. Včeraj je izšla v zbirki zakonov in odredb objava finančnega ministrstva, med katerim se objavlja odredba Narodne banke, ki določa znižanje dosedanje meje izvoza valut v inozemstvo od 3000 Kč na 1000 Kč. Odredba Narodne banke se sklicuje na §§ 19 in 21 vladne naredbi od 29. februarja 1924, oziroma vladne naredbi od 2. oktobra 1931, ki vsebujejo predpise o postopku k zakonu za varstvo češkoslovaške valute in promet narodnih sredstev.

Člen 19. prvega odstavka Narodne banke odreja, da je brez posebnega dovoljenja Narodne banke dovoljeno izvažati češkoslovaške bankovce in novce, bankovce tujih držav, čeke, akreditivne menice in nakazila na češkoslovaške krome ali tuje valute do skupne vsote 1000 Kč na mesec, vendar pa se

sme ta izvoz vršiti iz gospodarskih ozirav. V členu 20. se odreja, da smejo potniki na potni list brez posebnega dovoljenja Narodne banke na področju Češkoslovaške izvoziti iz ozemlja Češkoslovaške v bankovcih in češkoslovaških novcih, kakor tudi v tujih plačilnih sredstvih, na čake ali akreditivne v iznosu češkoslovaških kron ali tujih valutah največ 1000 Kč na mesec.

Nadalje je odrejeno, da se sme na poštne nakaznice ali v kakšni drugi obliki poslati v inozemstvo največ 200 Kč na dan.

Vsota vsakršnih zneskov ne sme biti nakazana v inozemstvu od istega pošiljatelja nad 1000 Kč na mesec.

VSAK NAROČNIK »JUTRA«
 je zavarovan za 10.000 dinarjev!

Velik zbor sadjarjev

Na občnem zboru v Celju so naši sadjarji in vrtnarji pretresali vse važne naloge svoje stroke

Celje, 1. maja. Danes zjutraj so se zgnile množice delegatov Sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo, da položijo račun velikemu, 10.000 slovenskih sadjarjev in vrtnarjev broječemu članstvu. Podpredsednik, gospod višji sadjarski nadzornik Humek je otvoril občni zbor in je pozdravil vse navzoče. Opravičil je društvenega predsednika, gosp. kmetijskega svetnika Rohrmanna in pozdravil delegata dravske banovine g. inž. Šubica, ravnatelja Voglarja, g. Gabra, podpredsednika društva za varstvo ptic in vse navzoče delegate. Predlagal je vdanostni brzojav Nj. Vel. kralju Aleksandru, kar je vsa skupščina z živahnim odobravanjem sprejela na znanje. V svojem govoru je poudarjal, da so se sešli delgati Sadjarskega in vrtnarskega društva letos v znamenju splošne in gospodarske krize. Res je, da so teži časi otežkočili delo marsikateri podružnici, toda, kjer so vneti sadjarji, tam imamo zaznamovati kljub krizi velik napredek. Zaradi dobre letine je bila ponekod kupčija slaba, vendar pa je našo res dobro blago povsod odjemalce po dobrih cenah. Naša naloga v bodočnosti bo, da na združeni podlagi gledamo na to, da bomo pridelovali in prodajali res prvovrstno blago, ki bo na svetovnem tržišču kos inozemski konkurenci. Tudi naše drevesničarstvo je zadela svetovna kriza, vendar bomo tudi tu premagali vse ovire, če bomo gledali, da se bo družila s slovensko podjetnostjo tudi odlična kakovost našega sadnega izobra. Čim hujši časi nam pretijo, tem bolj je naša naloga, da strnemo naše vrste, da bomo pridelovali čim boljše blago, ki bo zmoglo konkurenci na svetovnem tržišču. V prihodnjem letu moramo gledati na to, da se bo dvignilo naše članstvo nad 10.000 članov. Nato je v kratkem referiral društveni tajnik g. Škulj o delovanju društva v preteklem letu. Ker so dobili vsi delegati tiskano poročilo o delovanju društva v preteklem letu, se je omejil g. tajnik le na najvažnejše podatke. Občni zbor je sprejel tajnikovo poročilo z odobravanjem na znanje, nakar je poročal g. Verbič o gospodarstvu društva v preteklem letu.

Občni zbor je vzel poročilo tajnika in blagajnika na znanje in je prešel k samostojnim predlogom. V teku debate je bilo sklenjeno, da se skuša oživiti žetve v prihodnji sezoni nabiralnica sadja v večjih centrih, da bo na enem kraju čim več sortirane blaga na razpolago. Razni živalski škodljivci delajo od leta do leta večjo škodo v naših sadovnjakih. Za zatiranje teh se uporabljajo razna strupena sredstva, ki vsebujejo predvsem arzenik. Po današnjih naredbah je sadjarju prav težko dobiti ta sredstva, zato je občni zbor sklenil, da se podvzamejo na pristojnih mestih potrebni koraki, da se dovoli sadjarjem za zatiranje škodljivcev brez dosedanjih omejitev in predpisov dovoljna količina teh sredstev za zatiranje sadnih škodljivcev. Konzularna zastopstva v inozemstvu naj pospešujejo kolikor se da, interese naše sadne trgovine. Širša debata se je razvila glede zabojev za pošiljanje sadja. G. ravnatelj Rudl je priporočal uporabo jugoslovenskega zaboja, v katerega gre 33

kg sadja, tako da tehtajo trije zaboji 100 kg, kar je za sadjarje kakor tudi za trgovino največjega pomena.

Mnogo se je govorilo o novem lovskem zakonu, ki štiti zaica proti interesom naprednega sadjarstva. Sklenilo se je, da ukrene društvo v zvezi dosedanjim neuspehom potrebne mere, da se zaščiti sadjarstvo proti temu škodljivcu. Kakor obstoja danes lovski zakon, tako bo treba v bodoče gledati na to, da podvzame mnogo močnejša organizacija sadjarjev potrebne mere, da se zakonni prepotrebni zakon o zaščiti sadnega drevoja pred vsemi škodljivci!

Nato se je razpravljalo o predlogu za znižanje članarine. Dasi članstvo zaradi krize pada, se je sklenilo, da ostane članarina pri starem, ker le tako more društvo nuditi svojim članom potrebne ugodnosti. Razni delegati so se pritoževali, da mlajše učitelstvo ne vrši v polni meri sadjarskega pouka. Ugotovilo se je, da ni tukaj toliko brezbratnosti kakor nepoučenosti odgovornih činiteljev. Zato se je sklenilo, da se predlaga banki upravl. naj ukrene vse potrebno, da se bodo namestili na vseh učiteljskih strokovno naboreni učitelji, ki bodo nudili učiteljsko naraščajo prepotrebni pouk o umnem sadjarstvu. Pri razmatranju sadnega izbora se je ugotovilo, da je nujna potreba, da se revizira vsakih pet do deset let sadni izbor posameznih krajev, da se tako ugotovi tako potrebam svetovnega trga kakor tudi posebnim krajevnim posebnostim. Pri tem je ravnatelj sadjarske šole v Mariboru predložil občnemu zboru prizadevanje Rusije, da postane volilna tudi v sadni produkciji. Nova petletka sovjetske Rusije predvideva razširjenje dosedanjih 700.000 hektarov sadovnjakov na 7.000.000 hektarov. Verjetno je, da bo Rusija dosegla vsaj polovico predvidevane količine. Zato je treba, da se naše sadjarstvo zaveda hudega konkurenčnega boja in napne vse sile, da bo moglo tekmovati s temi novimi inozemskimi tekmeči.

Ker je stanje sadnega drevoja ob naših državnih cestah skrajno slabo in so ta drevesa stalna nevarnost za naše zdrave sadovnjake, je sklenil občni zbor, da podvzame pri pristojnih oblastih vse potrebne korake, da se tudi pri tem največjem sadovnjaku upoštevajo moderne zatiralne metode za zatiranje sadnih škodljivcev. Podružnica v Dobu je predlagala prepoved prodaje sadnih dreves po sejmih, ker je to kvarno za naše krajevne sadne izbore. K temu predlogu se je oglasil naš sadjarski nestor g. Miloš Levstik, poudarjajoč, da sadno drevo ni nikako sadno blago, ki se lahko prevaža z enega sejma na drugega, temveč ja treba gledati na to da se bo sadno drevo preoddajalo naročnikom naravnost iz drevesnic, opremljeno s certifikati. Obsirna debata se je razvila o novem sredstvu za zatiranje sadnih škodljivcev, o garkonu. Po temeljiti proučitvi uspehov in neuspehov je sklenil občni zbor počakati s končno odločitvijo še to leto, da se bo jasno pokazalo, kaj zmore in česa ne zmore novo domače sredstvo.

Po poltrinajsti uri se je zaključil občni zbor, ki je prispeval mnogo k razčiščenju perečih sadjarskih vprašanj. Upamo, da bo dal nove podvige k izboljšanju našega sadjarstva. Popoldne so si ogledali udeleženci vzorno kmetijstvo na kmetijski šoli v St. Jurju, kjer so občudovali, kaj premore smotrno kmetijstvo, če ga vodi umni strokovnjak.

Usodne nesreče

Beograd, 1. maja. č. V bližini Cukarice se je dogodila huda železniška nesreča. Lokalni vlak Beograd—Resnik je povozil delavca. Nesreča se je opazila šele, ko je vlak privozil na beograjsko postajo. Na lokomotivi so našli dele krvavega površnika delavca. Komisariat železniške postaje je takoj uvedel preiskavo ter je ugotovil, da je ponesrečenec delavec Ilić iz Like.

Beograd, 1. maja. č. V ulici Sv. Stevana se je danes v prostorih zagrebškega trgovca Pesaha, ki ima tvornico alkohola, dogodila huda nesreča. Izbruhnil je požar, ki je povzročil precejšnjo škodo. Vsa sreča je bila, da kotli niso eksplodirali.

Zagreb, 1. maja. Danes popoldne je v Sudnički ulici pijan šofer zakrivil nesrečo, ki je zahtevala človeško žrtev. V pianosti je zavozil na asfalt in podri Ivana Grumpariča, ki je obežal na mestu mrtev. Šofer je hotel pobegniti, a sta ga ustavila dva stražnika, ki sta naperila puški na avtomobil. Bil je aretiran in prepeljan na policijo.

Poset Mihak kopulosa v Beogradu

Atene, 1. maja. č. Uradno se poroča, da bo zunanji minister Mihalakopulos sredi maja po konferenci Male antante odpoval v Beograd zaradi trgovinsko-političnih razgovorov.

Svetovni rekord v plesu

Budimpešta, 1. maja. č. V tukajšnjem cirkusu »Tegethoff« so včeraj zaključili tekmovalje v vztrajnem plesu. Nov svetovni rekord sta dosegla pekovski pomočnik Ladislav Toth in šofer Ludvik Neumann, ki sta plesala neprenehoma 82 ur. Dosedanji rekord je znašal 72 ur,

Guverner čsl. Narodne banke odstopi?

Praga, 1. maja. h. Nekateri listi so objavili vest, da je guverner češkoslovaške Narodne banke dr. Viljem Pospíšil določen za naslednika dosedanjega češkoslovaškega poslanika na Dunaju Vavrečka. Poslanik Vavrečka izstopi namreč iz diplomatske službe ter je prošil za svojo upokojitve. Vavrečka bo postal vodilni ravnatelj podjetja Ba'e v Pragi. Njegova hčerka se je zaročila s sinom Ba'e. Vest o odhodu guvernerja Narodne banke dr. Pospíšila se je od uradne strani sicer demantirala, vendar pa jo na borzi smatrajo za resnično. Kakor znano, je guverner dr. Pospíšil oni faktor v Narodni banki, ki v duhu bivšega finančnega politika dr. Rašina za vsako ceno drži češkoslovaško krono stabilizirano.

Finančne težave reške paroplovne družbe

Sušak, 1. maja. č. Kakor smo že poročali, je vodstvo paroplovne družbe »Adriac« na Reki 1. maja ustavilo izplačevanje pokojnin. Upokojenci se družbe so imeli danes protestni shod in so poslali prometnemu ministru resolucijo, v kateri zahtevajo, naj oblasti intervencirajo v njihovo korist in naj končno regulirajo vprašanje njihovih pokojnin, tako da jih bodo še nadalje prejemale. Zasnopniki fašistične pomorske konfederacije so odpovali v Rim, da posredujejo za reške upokojece. Danes je prispela na Reko brzojavka ministrskega predsednika Mussolinija, ki je pozval predsednika in generalnega ravnatelja družbe, naj takoj prideta v Rim, da informirata pristojno oblast o zadevi. Z ustavitvijo pokojnin je bilo prizadetih 120 družin upokojevcem, ki živijo na Reki in 70 rodbin upokojevcem, ki so nastanili v naši državi.

Skrivnosti

ameriške tajne policijske službe

prične priobčevati v prihodnji številki

PONEDELJSKO "JUTRO,"

Truplo neznanke

so včeraj našli v Ljubljani — Samomor ali zločin? — Dogodki iz ljubljanske kronike

Ljubljana, 1. maja.

Danes okrog 11. dopoldne je ribaril deklarant tvrde Pollak g. Josip Gosar skupno z dvema drugima delavcema, ki sta takisto zaposlena v Pollakovih tovarni, v Ljubljani pri Vevčah. Nenadoma so opazili, da plava po vodi predmet, podoben ptičjemu strašilu. Radovednost jih je gnala bližje, eden izmed delavcev si je sezul čevlje, privihal hlače in šel v vodo ter nato s hakom potegnil čudno stvar na suho. Tedaj so presenečeni ugotovili, da gre za utopljenko, ki je morala že delj časa ležati v vodi, kajti truplo je že močno razpadlo, obraz je bil pa brez nosu in ušes. Kraj, kjer so truplo potegnili iz vode, je približno 300 metrov oddaljen od Vevške papirnice, odnosno od železniškega mostu.

Zadeva je bila prijavljena orožnikom v Vevčah. Utopljenka je stara približno 25 do 30 let in 163 cm visoka. Na sebi je imela temno-plavo obleko, pod njo pa kotenasto srnjico, progasto kombinžo in dvoje spodnjih hlač. Na sebi je

imela tudi dva para nogavic, sive in črne barve, na nogah lahke domače čevčičke in čez te snežke. Že iz tega je razvidno, da je morala utopljenka že več tednov ali celo mesecev ležati v vodi, čudno pa je, da na sebi ni imela plašča.

Se bolj zagonetno je dejstvo, da je imela utopljenka okrog leve noge ovitvo vrvi in ta je bila tudi zadržana okrog glave. Prav verjetno je, da je postala nesrečnica žrtev zavratnega zločina, za kar govori tudi dejstvo, da je bila že četrti ali peti mesec v blagoslovljenem stanju. Seveda pa tudi ni izključeno, da je mlada nesrečnica sama izvršila samomor, odnosno da se ji je vrvi, ki je mogoče priplavala od vevške tvornice, slučajno ovila okrog nog in glave. Truplo nesrečnice so prepeljali v mrtvašnico pri Devici Mariji v Polju. Orožniki v Vevčah so uvedli vse potrebno poizvedovanje. Komurkoli pa so znani kakšni podatki o neznanici, naj blagovoli to takoj sporočiti orožniški postaji v Vevčah.

Ljubljanska nedelja

Je bila danes v znamenju prvega maja kar najlepše pobotana s vremenom. Že dopoldne je toplo prigrevalo sonce, da se je lahko razvila promenada in so se Ljubljanci kar hitro pripravili za popoldanski izlet. Dopoldne je nekoliko nagajal veter in je grozilo oblačje, toda — pomlad je že smagala. Veselo je bilo vespovsod, tudi na vrtovih okoliških gostiln.

Dogodkov ni bilo, mir božji je vladal tudi na policijski upravi in drugod. Niti reševalna postaja ni imela opravka s polomljenimi udi. Ljubljani, krasni maj, konec zime je tedaj — te prelepe pesmi pa sicer ni bilo čuti. Ampak na pomlad se bomo vendarle navežali.

Plesni večer Katje Delakove

o kateri je naš poročevalac obširneje pisal v nedeljskem »Jutru«, bo drevo v ljubljanski operi. Spored obsega Beethovenovo »Zlato koračnico«, Blatov »Vihar«, Chopinovo »Polonezo«, Wolfsohnovo »Uspavanico« in »Chusende na ogledih«, Zamorsko vzhidenje, ki je deljeno v dva dela: a) priganjalo in b) gnano, Prokofijev »Grotosko koračnico«, Petyrekovo »Odlomek iz cirkuša«, Skrajbinovo »Sproščene«, Brahmsov »Čardaš« in Musorgskega »Gopak«. Pri klavirju spremlja plesalko konservatorist Marijan Lipovšek. Opozarjamo na ta izredno zanimivi in pestri večer, za katerega veljajo znižane operne cene.

L. Mrzel - Frigid:

Ure teko

Dnevi minevajo, kakor da so iz sivega svinca. Vsak večer človek leže spat, in ko se po sobi razleže tiha tema in ga bela, skoraj sveža postelj vzame vase, se mu slednji večer zazdi, kakor da bo polagoma vendarle še vse za silo dobro in da bo že še vse prav. Nekaj čudnega je to, kakšna dobra, živa vera se zdrami v človeku skoraj zmerom, preden zaspi. Blage, božje so skoraj vse noči: nič se ne zgodi v njih, nič ne pride od nikoder, noben kamen ne more več zadeti srca. — Sama neskončna, prazna tišina je vse naokrog in ta tišina je vsak večer kakor mejnik med vsem, kar je minilo, in vsem, kar še bo. Kaj zato, če do zdaj še ni bilo nobene svetle ure, nobene minute — saj nihče ne ve, kaj vse krije v sebi jutrišnji dan. Samo blagor nam, da smo bili tako malo česa deležni doslej; tako vsaj še nismo zapravili dediščine, ki nam po vseh zakonih gre, tako vsaj še nismo načeli svojih pravic. Vse, kar nam pripada, mora še priti.

Nekaj čudovitega so večeri, ki vsak dan padajo na nas. Vse stvari, kar jih je okrog nas, so nam že zdavnaj postale

Zagrebski učiteljski pevski zbor »Ivan Filipović«

nastopi drevo iz izbranim sporedom v velikih unijonski dvorani. Zanimanje za ta koncert je veliko in naša želja je, da bo dragim bratom iz Zagreba izkazana vsa pozornost in gostoljubnost ljubljanskega občinstva. Spored obsega bisere naše zborniške literature od časov Lisinskega do današnjih dni. Zbor vodi mladi dirigent in skladatelj Boris Papandopulo, ki ga kaže naša karikatura. Pozdravljamo drage prosvetne pionirje iz Zagreba!

Vzrejna tekma ptičarjev

Druga pomladna vzrejna tekma ptičarjev v Ljubljani se je vršila v nedeljo v koviščih Ljubljani in Most. Pred odhodom v kovišča, odrejena za tekmo, se je vršila smotra prijavljenih psov, od katerih je bilo 5 nemških kratkotalnih, 1 nemški rešavec in 1 angleški seter. Po tekmi je bil razglašen v gostilni pri Sedmici v Mostah rezultat tekme ter so bila razdeljena častna darila in nagrade, poklonilne od Društva ljubiteljev ptičarjev v Ljubljani. Rezultati so bili: I. darilo, 119 točk, št. 3. Vera - Petrovič JRP 64 B, lastnik in vodnik Franc Urbanc in Ljubljani. II. darilo se ni podelilo. III. a darilo, 82 točk, št. 4. Črt-Poljanski JRP 105 A, lastnik in vodnik Adolf Zor, Ljubljana. III. b darilo, 77 točk, št. 1. Ris-Krimski JRP 17 E, lastnik in vodnik Franc Štrajher, Ljubljana. III. c darilo, 75 točk, št. 5

King, angleški seter, lastnik in vodnik dr. Eric Luckmann, Ljubljana. III. d darilo, 75 točk, št. 2. Vida - Poljanska JRP 66 B, lastnik Franc Urbanc, Ljubljana, vodnik Ivan Starin, poklicni lovec Čemšenik. — Vodja tekme je bil dr. Ivan Tavčar iz Ljubljane, sodili pa so Feliks Justin, Dragotin Klobučar in Anton Schuster ter pripravniki za razsodišče dr. Eberl, Jean Nagy, Bosdan Sezun, dr. Ivan Tavčar in Ing. Weinberger.

Akademija klasično gimnazije

Ljubljana, 30. aprila. Snoči je podmladek Rdečega križa na državni klasični gimnaziji v Ljubljani privedel v veliki dvorani hotela Uniona svojo akademijo z izbranim sporedom, pri katerem so sodelovali dijaki in dijakinje zavoda. Uvodno točko je tvorila deklamacija Župančičeve »Naše besede«, nakar je nastopil mnogoštevilni mešan zbor pod vodstvom prof. Emila Adamiča in zapel Sattnerjevo »Nazaj v planinski raj« ter Ovirkovo »Igraj kolos« v čisti intonaciji in lepem prednašanju. Sledila je recitacija Župančičevega »Razgovora«, ki sta ga občuteno prednesla gojenca Zlatica Hribarjeva in Mitja Gorec in pri katerem se je marsikateri materi zarosilo oko. Oktet dijakov je z zelo delikatnim prednašanjem podal Čaničovo »Staro ljubezen« in Devovo »Flosaroka«, s katero je žel posebno mnogo odobravanja in ki jo je tudi v drugem delu sporeda ponovil. Skrbinskih dramatični prizor »Rožec« je zaključil prvo polovico sporeda. V drugem delu smo čuli recitacijo Cankarjevega odlomka »Kralj Matjaž«, dve pesmi v oktetu: Adamičovo »Za plote in Maroltovo »Vigred približava se«, nato pa nastop violinista Uroša Prevorska, ki je dobro podal Bachovo »Air na g-strunici« ter Tartini-Kreislerjeve variacije na Corellijevem temu. S to točko je mladi goslač dosegel velik aplavz, ki se mu je slednjič moral ukloniti in dodati Pugnani-Kreislerjev Preludij. Celotno prireditve je zaključil zbor z Mokranjčevim drugim rukovetom.

V kratki dobi, odkar vodi pevski pouk na tem zavodu prof. Adamič, je snočnja prireditve pač pokazala delavnost in ambicioznost njegovega udejstvovanja na polju vzgajanja ljubezni do glasbe med mladino. Dandanes, ko tvori problem glasbene vzgoje mladine posebno poglavje pedagogije, o katerem izhajajo voluminozne knjige, je posebno pozdraviti, da se začne med srednješkolskim dijaštvom dvigati interes za umetnost in take prireditve nedvomno mnogo vplivajo. Akademija je bila dobro obiskana in odobravanja mnogo. L. M. S.

Bilanca dela mariborske Pomožne akcije

Maribor, 30. aprila. Pod predsedstvom župana dr. Lipolda je bila snoči v mestni posvetovalnici seja glavnega odbora Pomožne akcije za siromašne sloje mesta Maribora. Podano je bilo poročilo socialno političnega urada mestnega županstva, ki je pod nadzorstvom župana in socialno političnega odseka mestnega občinskega sveta vršil upravne posle Pomožne akcije. Skupnih darov v gotovini je bilo 355.780 Din. V tej vsoti je vstet tudi znesek mestne občine v iznosu 136.000 Din, došim se ceni vrednost daril v naravi nad 200.000 D.n. Vseh podpirancev je bilo 1789.

Največ izdatkov je bilo za prehrano in sicer 218.803 Din. V treh kuhinjah, ogrevalnicah, ljudski in javni kuhinji, so izdali v štirih mesecih brezplačno 142.968 porcij hrane. Mnogo družin je prejemale pomoč tudi v kurivu, obleki, obutvi ter ostalih življenjskih potrebščinah. V najnujnejših primerih se je nudila pomoč tudi v denarju in predvsem kot prispevek za najemnino. Po pravilniku preneha Pomožna akcija z današnjim dnem. Iz sredstev, kolikor jih je še na razpolago, se bo po 1. maju nudila pomoč samo še nanujnejše potrebni, toda le v hrani. Na seji je bilo ugotovljeno, da je Pomožna akcija mnogo pripomogla, da smo izhajali preko zime brez težjih pretresljajev. G. župan je naglasil, da se je vršila med podpiranci točna kontrola in da so bile zlorabe le redke izjeme. Slednjič se je zahvalil vsem darovalcem in sodelavcem, ki so pripomogli, da je akcija tako lepo uspešna.

Doraščajoči mladini nudimo jutrajnjo čiščo naravne »Franz Josefovce grenčice«, ki dosega zaradi tega, ker čisti kri, zločede in čreva, pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefovca voda« že pri malih največ težko zagatenih bolnikih. »Franz Josefovca grenčice« se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Mariborski nedeljski dogodki

Veseli pohodi v mariborsko okolico — Popivanje na kredit — Žalosten dogodek v družini — Štirje hudi pretepi

Maribor, 1. maja.

Lepa majniška nedelja je na vse zgodaj izzabila nekatere Mariborčane na Pohorje, na Kozjak, k Sv. Urbanu in trugam. Posebno so uspeli posamemu zletniku, ki so se odpravili z jutranjim vlakom proti uravski dolini. Kar pa jih je ostalo v mestu, so šli dopoldne v park, ki je v zadnjih dneh lepo ozelenel in se odel v pomladno oedejo, popoldne pa so jo mnogi, kakor že običajno, ubrali na sportne prireditve, drugi pa v okoliške vinotoče, kar je spriče prvega še posebno razumljivo. Na današnjo nedeljo je letos prvič zares ozivila mariborska okolica in je v popoldanskih urah vladalo na mestnih ulicah pravo mrtvilo.

Senzacija današnje nedelje je bila motociklistična dirka. Proga je vodila iz Maribora preko pomlajenih Slovenskih goric, start je bil v Mariboru. Na Trgu Svobode se je zbralo dopoldne med 9. in 10. uro jrejec občinstva, ki je z zanimanjem motrilo dirkače, samozavestno sedeče na svojih motorjih. Osemnajst števil. Kateri bo privedel prvi?

Precej pestra je današnja policijska kronika. Zabeleži sta bila dve aretaciji, 19 prijav in 10 poročil. Bridki časi se odražajo iz vrstic, ki so jih poslale nesrečne žene, kakor se same nazivajo, na naslov mestne policije. Vidi se, da je to pisala okorna roka, narekovala pa obupana žena, ki je v skrbi in strahu za usodo svojih otrok in zase: Pismo se glasi:

Vijudno prostimo, da bi slavna policija vendar še enkrat nekaj ukrenila zaradi gostilne Iks. Naši moški popivajo tam do polnoči na kredit, prvega pa nam odnesejo ves denar in me uboge žene z otroci vred stradamo. Prosimo, da se prepove dajati vino na kredit. Saj naši moške že itak malo zaslužijo, pa še ta zaslužek znosijo v gostilno.

V soboto zvečer se je v Jezdarski ulici pri Gobčevih odigral žalosten dogodek in bodo posledice zakonskega nesoglasja še prav posebno občutne za ženo Hedviko.

Požig polskavskega piromana Trgleca

v dobi od 19. decembra lani do 22. aprila je Trglec zažgal celo vrsto poslopij in povzročil nad pol milijona dinarjev škode

Slovenska Bistrica, 30. aprila.

»Jutro« je že 29. aprila na kratko poročalo, da se je orožnikom s Pragerskega posele 25. aprila prijeli požigalec Albina Trgleca, po rodu iz Loke na Pohorju, ki je povzročil v okolici Polskave in Slovenske Bistrice mnogo strahu. Oddan je bil v slovenjebistriške sodne zapore in preiskovalnemu sodniku dr. Dobrovšku je ravnodušno priznal celo vrsto požigov, ki jih je izvršil v razdobju od 19. decembra lani do svoje aretacije. Zaposlen je bil kot hlapec pri kmetu Antonu Vrečku v Bukovcu blizu Zgornje Polskave. Gospodar ga je zaradi njegove delavnosti imel rad in mu je vse zaupal. Iz izjav, ki jih je podal Trglec pri sodišču, pozvemamo:

Lani 19. decembra je Trglec nenadno popadla neka radovednost, kako se vidi goreča hiša. Ko so pri Vrečkovih povečerali in ležli k počitku, se je izmuznil iz hiše do bližnje gospodarjevine viničarije in se z vžgalico zanetil slamnato streho. Nato se je vrnil, zbudil gospodarja in ga obvestil, da gorita viničarija in gospodarsko poslopje. Zelo mu je baje ugajala zmeda preplašenih domačinov in sosedov, katerim je pomagal pridno gasiti. Na škodo, ki jo je povzročil, ni niti najmanj pomislil. Vrečku so takrat do tal zgoreli viničarija in hlevi.

Dne 8. februarja letos je zanetil v drugo, in sicer viničarijo Franca Podkrižnika v Ogļjenšaku, ki je istotako pogorela. 24. februarja je pozno zvečer prišel mimo hiše posestnika Martina Kneza v Loku. Domačini so vsi že spali, njega pa je zamikala slamnata streha, ki jo je brez pomisleka zažgal in se mirno vrnil domov. Ker pa ni mogel zaspati, je po polnoči vstal in se odpravil do šupe sosedja Martina Čehla in jo zažgal. Že naslednjega večera, 26. februarja, je zanetil še gospodarsko poslopje v Rihardu Vauhniku v Bukovcu. 1. marca je nato zgorelo poslopje Amalije Hrstnikove v Bukovcu. 5. marca gospodarsko poslopje Josipa Laha na Sp. Polskavi, 16. marca stanovanjska hiša in hlevi Alojza Kramarja istotam, 21. marca hlevi kmeta Hojnika v Loku, 25. marca kozolec Ivana Koropca v Bukovcu, 29. marca stanovanjska hiša s hlevi Martina Čehla v Loku. 3. aprila gospodarsko poslopje Franca Ko-

Okrog 20. se je zglasil na stražnici 26 letni Anton Gobec, brezposelni čevljarski pomočnik. Težavne razmere so moža spravile iz ravnotežja. Na policiji je pripovedoval stražniku, da se je doma spril z ženo in jo s čevljarskim krivcem sunil v obraz, tako da ga ji je pri nosu do kosti zarezal. Ravno tisti čas je vstopila na stražnico tudi njegova tašča, ki je pojasnila stražniku, kako se je vse pravzaprav godilo. Jokaje je pripovedovala, da sta bila Gobec in žena že teden dni sprta. Danes pa jo je začel nagovarjati, da bi se spet pomirila, o čemer pa žena ni hotela ničesar slišati. Po kratkem prekananju je mož segel po čevljarski krivec, planil nad ženo in ji zarezal globoko brazdo v obraz. Stražnika je obvestila reševalno postajo, da so žensko prepeljali v bolnico, mož je pa bil aretiran. Danes je bil zaslišan. Izgovorjal se je, da je bil že delj časa brez posla in da žena ni imela nobenega potrpljenja z njim, trdil je pa tudi, da mu ni bila zvesta.

Med prijavi na policijo so nadalje zabeleženi še štirje pretepi, od katerih sta se pa dva krivo končala. Od Sv. Petra gredeč proti Mariboru sta se strela v nedeljo zvečer delavec France Bevc in Anton Š. Med pretepom je pa France Toneta tako močno poskodoval, da so ga morali prepeljati v bolnico. Isti večer je prišlo tudi do pretepa v baraki »Kraljevič Marko« med nekdo Ido in delavcem V., ki je obdelaval Ido s kolom po glavi. Nekaj vročekrvnež je pa obračunal s svojim dekletom kar na Grajskem trgu. Dekle je bilo prisiljeno klicati stražnika na pomoč, ki je vročekrvneža obladil. Na Pobrežju sta se strela zidar Anton P. in kameosjek B. Med pretepom je pa dobil P. precej močno rano na roki in je moral iskati pomoči na reševalni postaji.

V soboto se je tudi Maribor spomnil Zrinskoga in Frankopana. V stolnici se je vršila zadušnica, katere so se udeležili odlični zastopniki državnih in samoupravnih uradov ter mnogo občinstva.

GLEDALIŠČE

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 2. maja: »Kar hočete«. Red E, Torek, 3. maja: Zaprt.

Sreda, 4. maja: »Leda«. Red D.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 2. maja: Baletni večer gope Katje Delakove. Izven, Znižane cene.

Torek, 3. maja: »Rusalka«. Red C, Sreda, 4. maja: »Cavalleria rusticana«, »Glumači«. Red B.

Zagatenje. Predstojnik univerzitetnih zenskih klinik hvaljivo soglasno naravno »Franz Josefovce grenčico«, ker se lahko uživa in nastopi mlo odvajajoč rdeček v kratkem času in brez neprijetnih stranskih pojavov.

sten smo živeli morda že tisoč let in vsa peza te davne, pododavne preteklosti lega vsako jutro na nas. Pa kaj bo to, če je za nami in nad nami že tisoč let. Ali ne smemo mar prav zavoljo tega upati, da jih je tudi pred nami prav toliko in morda še več? Vse, kar je doslej prišlo na svet, je človek zmagal in preostal. Kaj bi si lahko kdaj kdo mislil, da človek nekoč nečesa ne bo mogel prestat?

Žalostna so jutra, v kateri se zmerom spet dramimo, sivi so dnevi, v kateri gremo. Toda na ulici zmerom se zaropče nekaj voz, zmerom se mimo pribiže kak avtomobil. Delavci na stavbi onkraj ceste si v zadnje nadstropje mečejo opeko, skoraj vsi ljudje, ki grede mimo, imajo še kak cilj. Iz tovarniških »imnikov« v predmestju se kadil, sirenna hrešči v zvonarni. Matere pošiljajo otroke po kruh v pekarno in im se skozi okno naračajo, naj se podvzajo, da ne bodo prekasni za šolo. Naj bodo še tako žalostna vsa ta jutra — zmerom se z njimi nekaj življenja razteče čez svet.

In ko se ljudje — morda z delom, morda samo z golim obupom v duši! — mudijo sredi dneva, po stenah v njihovih domovih počasi ure teko,

biti v nas mimo tistih bednih, kar jih je lahko premagal in zavrgel čas! Samo malo počakati je še treba, samo jutrišnjega dneva je še treba čakati in polaganoma bo še vse prišlo na vrsto in na dan. Ob teh večerih se zbirajo v nas in vstajajo iz nas moči, ki bomo z njimi jutri ali pojutrišnjem šli do svojih zadnjih zmag.

In ko nam nazadnje trudne omahnejo veke, tedaj noč sklonjena ostane pri nas in bedi nad nami do zore in samo na steneh še monotonno tiktakajo stare ure. Nekaj čudovitega so te ure: človek je lahko doma, lahko je izgubljen kjerkoli sredi dneva — ure pa gredo kar naprej in kadarkoli udari nihalo, slednjemu minuto, slednjo sekundo je na svetu čisto nov dan. Le kako neki bi mogel človek do konca obupati! Saj je vse, kar je, samo za zdajle, saj to že jutri čisto nov dan. Kadarkoli udari nihalo ni bil deležen človek pod soncem. In skoraj čisto vseeno je, kako je z nami, ali bedimo, ali dremljemo — še sredi najbolj gluhe noči ure teko.

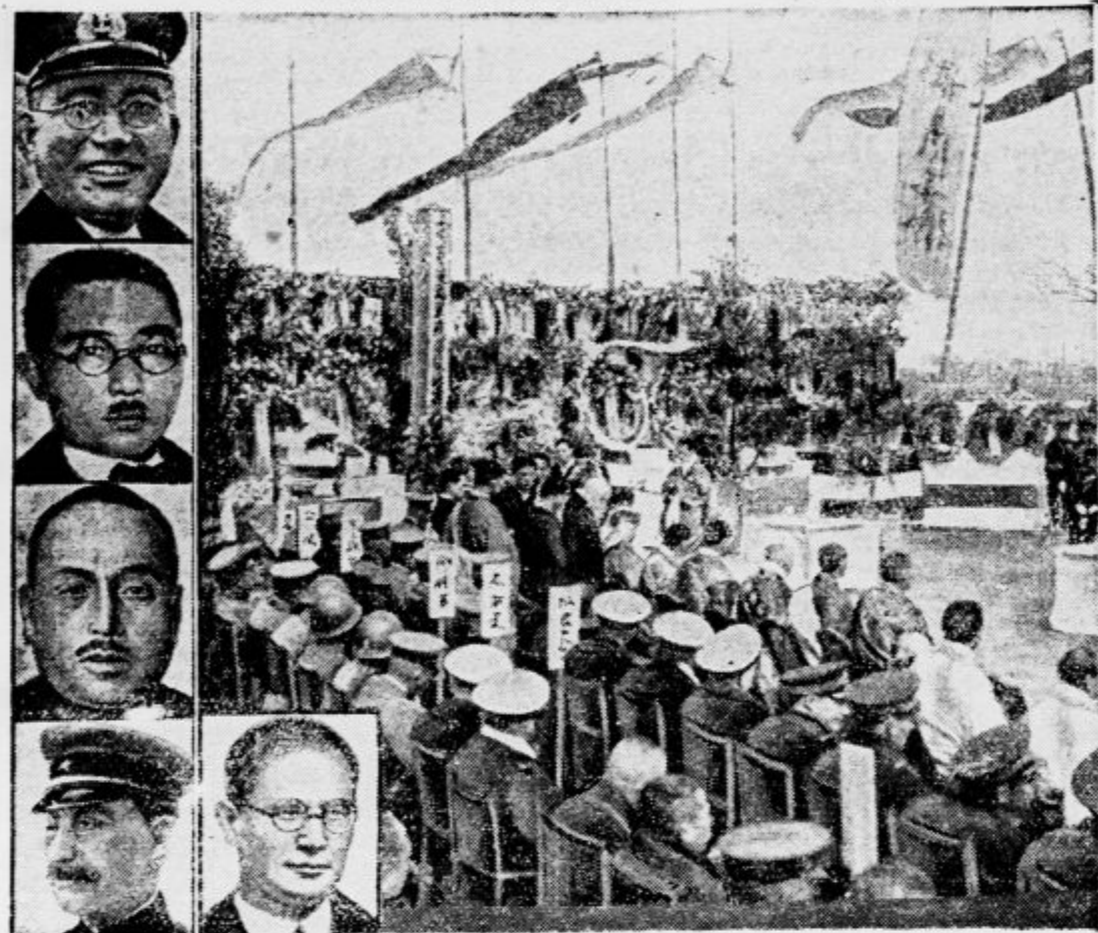
Potem pa se izza noči zmerom začno spet svetlikati konture prvega dne. Kakor krajcar krajcarju so si jutra podobna med seboj. Stene so stare in sive, kakor so pač zmerom bile, sredi teh

bah — in sovraži. Morda je nekaj prav tako velikega to sovrašтво pogaženih ljudi, kakor je bila nekoč vera v Boga. Kdo ve — morda bo iz tega sovrašтва v resnici še nekoč prišel na zemljo raj.

Ko pa zvečer človek leže, da bi zaspal, takrat splahni vse, kar je bilo težkega z njim. Stara resnica je, da je iz teme prišla vsa luč, kar je še dandanes sije na svetu, da so se v nočeh spočele vse jasne misli, kar jih kraljuje v srcih ljudi — in v nočeh so se do danes izprale in izjokale vse bolečine, kar jih je človek človeku pod soncem kdaj prizadejal, in vsa upanja, kar jih je kdaj zagorelo v nas, so se sredi teme sklonila k nam. Vsak večer je v našem življenju kakor majhna zmagala ali pa kakor majhen prebit poraz. Cisto sam pri sebi je človek takrat, nikogar ni več, pred komer bi moral polagati račune, samo sam s seboj se mora še malo pomeniti, samo zastrtim mislim, ki dremljejo v njem samem, mora še malo prislushniti in vse je jasno in preprosto pred njim, kakor mora biti jasno in preprosto v človekovi duši samo se tedaj, preden umre. O, kako brez konca in kraja mora biti še življenje v nas mimo tistega mola, kar se sredi dneva oglašva v nas! O, koliko moči še mora

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Po bombnem atentatu v Šanghaju

Kakor je »Jutro« beležilo, je neki Korejanec med veliko japonsko vojaško parado vrzel bombo proti tribuni, na kateri so bili zbrani številni japonski odličniki. Učinek bombe je bil strahovit. Poveljniki japonskih čet na Kitajskem in nekateri japonski diplomati kakor tudi vodje japonske kolonije v Šanghaju so bili deloma smrtonosno poškodovani. — Slika predstavlja park Hongkew, kjer se je izvršil atentat. Levo pet glavnih odličnikov, ki so bili ranjeni. (od zgoraj navzdol): admiral Nomura, vrhovni poveljnik japonske mornarice pred Šanghajem, ki ga je drobec zadela v desno oko. Japonski generalni konzul Murai, zadet v desno nogo. General Širakava, poveljnik japonske armade pred Šanghajem, zadet v obraz. Šef generalnega štaba Ujeda, zadet v rame in nogo, desno japonski poslanik Šigemicu, ki je bil posebno hudo prizadet.

Tilt, novi ples

Po vsem Londonu se ta čas navdušujejo za novi ples »tilt«, ki se bo bržkone razširil tudi po ostalem svetu in ki mu prerokujejo veliko bodočnost — ker ima ta seboj že veliko preteklost. Če ga natančneje pogledamo, ni novi ples namreč nič drugega nego polka, ki so jo plesali naši predniki. Nekoliko sfrizirana sicer in modernizirana, toda v principu ista.

Papir namestu gramofonskih plošč

Avstr. družba za selenofonijo je po 2-letnih preizkušanjih začela izdelovati papirne trakove, ki popolnoma nadomeščajo gramofonske plošče. Glasba, ki jo posredujejo trakovi iz papirja, je že tako izpopolnjena, da jo lahko oddajajo po radiu. Smanjanje glasov se vrši na način kakor pri zvočnem filmu. Namestu da bi se zvoki prenašali na film, se prenašajo na papir, ki jih potem verno reproducira. Ta postopek ni le čistejši za poslušalca, ampak tudi znatno cenejši za izdelovalca.

Pomladitev Eiffelovega stolpa

Slavni železni stolp v Parizu mora biti od časa do časa vsaj na zunaj prenovljen, da vzdržijo vsakojake izpremembe vremena. Obilno dela, preden je ves stolp prepleškan, a pleskarjem se seve ne sme vrteti v glavi.

Pot k slavi

Zadnje delo znanega ruskega pisatelja I. Erenburga je »Fabrika snov«, roman — kronika našega časa. Pisatelj v knjigi z izredno duhovitostjo opisuje razvoj, pomen in vpliv filma, sile, ki stoje za njim in usmerjajo vse delo te velike »fabrike sanj«, skratka, vsakojake tajne kinematografije, o katerih malo kdo kaj ve ali pa jih smatra za nebestveni del celoznoga traku in njegove zgodovine. Iz zanimivega dela podajamo v prevodu nekaj odlomkov. Op. prev.

Sredi otožnih kalifornijskih polj neredko naletiš na samotan križ in steklenico, obenašeno na njem: to je gomila zlatoiskalca. Semkaj so prihajali častihlepi mračnjaki in navjni sanjači. Tu so iskali zlato. Zdaj je vse to le že snov za povprečen film.

Na hollywoodskem pokopališču je mnogo mramorja in bron. Grobovi znamenitih igralcev so posuti z redkim cvetjem. Mnogi pa so imeli smolo in vsi ti brezimni nesrečniki počivajo pod navadno rušo. Kakor nekaj, tako tudi dandanes Kalifornija privlači k sebi čudake in pustolovce — to je v zvezi s podnebnem pa tudi s tradicijo.

Več desetstisočev igralcev se potepa po hollywoodskih bulvarjih in čaka na angažman. Govore v vseh jezikih. Med njimi lahko srečaš petrograjskega gardista, sanjavo gosko iz Mecklenburga, razočaranega tore-

Podgane preprečile premiero iz Budimpešte

V Sydneyu so te dni odpovedali premiero opere »Karmen« in jo preložili za teden dni iz vzroka, ki je v zgodovini glasbe gotovo edinstven. V zadnjem trenutku so namreč ugotovili, da so podgane izvršile svoje zločesto delo v omari s partiturami, da niso bile več za rabo. Hočeš nočeš so se morali odločiti za preložitev premiere, dokler bi ne dobili novih partitur.

Čardaška tekma v Budimpešti

V budimpeštanskem cirkusu Beketov se je začela te dni plesna tekma v čardašu. Ta ples, ki zahteva od plesalcev ogromnega napora, so začeli tekmovalci plesati v smokingu, dame pa v večernih toaletah. Že po nekaj urah pa so gospodje odložili smokinge in se preoblekli v lahko poletno obleko. Po dvajsetih urah tekmovalja je odstopil šele prvi par, ostali piešejo dalje. Vsake štiri ure plesa se smejo pari pet minut odpociti, jesti in piti. Menda ni treba pripominjati, da imajo čardaški tekmovalci mnogo gledalcev. Med njimi so vsakakor najzotravnjejši starši tekmovalcev. Par, ki izide iz tekme kot zmagovalca, dobi 1000 pengő nagrade. Neka plesalka je med plesom čitala več ur zaporedno detektivski roman, ki ga je prebrala do kraja.

Psi preprečili rešitev

V Parmi je umrla strašna smrti 77-letna Agata Caletani. Zakurila je ogenj v kamini in si je pri tem zažgala obleko, ki je nekaj časa nevidno tlela. Dim, ki ga je povzročilo tlenje, je izval onesevečenje stanke, ki se je zgrudila na tla. Ljudje, ki so prihajali mimo hiše, so opazili, da se je moralo nekaj zgoditi in so skušali vdreti skozi vrata. Pri tem pa so se jim postavili po robu trije stankini psi, ki so napadli vsakogar, ki je skušal priti v stanovanje. Caletanijeva se je zadušila, preden so se našli pogumni ljudje, ki so navzlic pasjemu odporu vdrli v hišo.

Mučilni stol za dolžnike

V Washingtonu imajo razstavo, ki jo ljudje trumoma posejajo. V njej so na ogled razna mučila, med drugimi tudi »stol za dolžnike«, ki je pred tri sto leti služil svojemu namenu. Kdor ni mogel plačati svojih dolgov, so ga posadili na ta stol. Čim se je vsedel, so ga prijeli železne klešče in ga tlačili, da se ni mogel ganiti. Upniki so lahko prihli mimo njega in so ga smeli polivati z vrelo vodo ali pa metati nanj kamenje.

Vatikan si gradi ječo

V Vatikanu se ta čas pripravljajo na gradnjo jetnišnice, ki naj bi stala v oddaljenem kotu vatikanskih vrtov. Najzanimivejša na tem načrtu je to, da so si ga omislili zaradi — edinega jetnika, ki ga imajo ta čas v papeški državi. To je neki delavec, ki so ga aretirali zaradi nesporobnega vedenja v cerkvi sv. Petra in javnega nasilja in ki ga bodo zaradi njegove neodgovornosti bržkone oddali v norišnico. Moža so začasno zaprli v pritlično sobo neke stanovajske hiše in ker ta hiša nima vrta, so ga morali voditi na obilgatni vsakodneveni sprehod po — cesti. To pa je motilo kardinale in diplomate, ki se vozijo s svojimi avtomobili po tej cesti. In tako se je rodila ideja primernejše kehe v vatikanskem mestu.

Samomor Löwensteinovega služabnika

Iz Pariza poročajo, da je izvršil samomor dolgoletni kom. sluga finančnika Löwensteina, Fred Baxter. Mož je spremljal svojega gospodarja tudi na tragičnem pletu čez Rokavski preliv, kjer je Löwenstein skočil iz letala v morje iz višine 500 metrov. Baxter je služil Löwensteinu 11 let in po njegovi smrti ga je vzel v službo Löwensteinov sin, ki mu je sedaj 22 let. Kakor je bil poprej vdan očetu, tako zvesto je po očetovi smrti služil sinu. Iz pisanja, ki ga je Baxter zapustil, izhaja, da se je ustrelil s samokresom v glavo zaradi malenkostne denarne obveznosti, ki je ni mogel poravnati. Bajne pa je zapustil tudi pismo, v katerem pojasnjuje Löwensteinov samomor.

Jabolko ne pade daleč od drevesa

Prizor z vsake fašistovske parade

Helij v Franciji

V bližini toulonskega pristanišča so odkrili izvor helija, ki je po dosedanjih podatkih sodeč največji izvor svoje vrste v Evropi. Odkritelj helijevih virov je učjenjak dr. Chamon, ki je raziskoval podtalno vodo. Pri vrtnanju v zemljo se je nenadoma pojavilo sikanje in preiskava, ki jo je nato uvedel dr. Chamon, je ugotovila, da uhaža skozi odprtine helij. Stvar imajo zdaj v rokah francoski strokovnjaki, ki študirajo, kako bi se dal izvor helija porabiti za polnjenje francoskih balonov.

Zaščita pešcev na Angleškem

Londonška zbornica je navzile odporu vlade sklenila močno zvišati kazni za vozače, ki povzročajo cestne nesreče in pri tem poškodujejo pešce. Za pešce sta se posebno zavzela lord Buckmaster in lord Cecil, ki sta povedala, da je bilo v zadnjih treh letih zaradi prometnih nesreč usmrčenih 20.700 oseb (med njimi tudi naš slikar Sterle), ranjenih pa nad pol milijona ljudi.

Zveza vseruskih književnikov

Osrednji odbor komunistične stranke v sovjetski Rusiji je sklenil razpustiti zvezo proletarskih pisateljev in ustanoviti namestu nje zvezo vseruskih književnikov. Ta sklep utemeljujejo reformatorji z motivacijo, da se je ruska literatura v zadnjih letih močno razvila po kakovosti in po obsegu.

Prizor s pogajanj v Ženevi

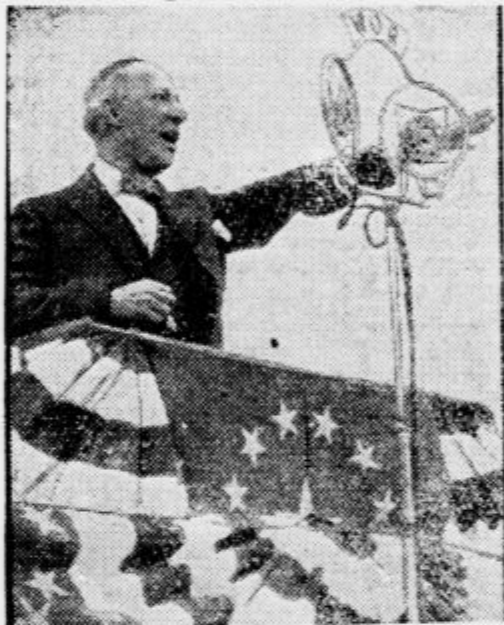

Angleški delegat sir John Simon (desno) v pogovoru z ameriškim državnim tajnikom Stimsonom.

Zdravstvene knjičice v francoskih šolah

Pred dvema letoma so opremili štjake nižjih razredov v petih največjih pariških gimnazijah s posebnimi zdravstvenimi knjižicami, kjer so vpisovali svoje opazke šolski in domači zdravniki. Starši, učitelji in zdravniki so s tem dobili dragocen vpogled v telesni in duševni razvoj mladih dijakov. V mnogih primerih so ti ukrepi pripomogli k pravočasnemu spoznanju bolezni in k protikuropi. Na neki gimnaziji so na ta način diagnosticirali 50 % bolezni, ki so bile poprej staršem neznanne. Uspehi so tako zadovoljivi, da se bo ta praksa uvedla v vseh pariških srednjih šolah in tudi na srednješolskih zavodih najbližjih petih departementov.

Volitev prezidenta v USA

Uspeh volitve zastopnikov za demokratiški nacionalni konvent, ki bi v juniju določil svojega kandidata za volitev prezidenta, da slutiti, da ne bo guverner Roosevelt, temveč Al Smith kandidat demokratov. Slika kaže Al Smitha na govorniškem odru.

Iz akvaristove torbe

Ostrži so mesojedi, zato nem nekateri akvaristi pripravljajo, naj jih ne davajo med druge ribe, ker jih ugonobijo. Dalje se čisto trdi, da se ostrži medsebojno napadajo, če niso enake velikosti. To velja seveda samo za ribogojnice, v katerih gojimo poedine eksemplare, ki so vedno samotarili in katerim je bila hrana bolj pičlo odmerjena. Nekateri izrodki ostržev so res agresivni, če so večji in če sta samo 2 do 3 v ribogojnici. Čim jih je kakih 5 ali več in če je hrana obilna in ribogojnica dobro zračena, so pa medsebojni napadi zelo redki. Torej — malih tujih in naših ostržev ne smemo izolirati, pustiti jih moramo med drugimi ribicami. Lani v avgustu sem vlovil dva ostržka, dolžine 4 cm. Ker sta bila sama, sta se zasledovala. Ko mi je eden poginil, sem premedil ostalega v ribogojnico s kakimi 30 milozubnimi ribicami. Privedel se je popolnoma in še danes, ko je vendar že precej velik, pusti manjše ribice v miru. Če je lačen, zasleduje samo najmanjše ribice, ki se mu pa spretno umikajo v goščavo vodnih rastlin. Sit ostane med vodnimi rastlinami ali pa plava, bržkone zaradi prebave, v ribogojnici ne ozir-

raje se na druge ribe. V teku 8 mesecev ni ugonobil nobene ribice in nobenega polža, dasi imam v akvariju pisance in pohre, ki ne dosežejo tretjino ostrževe dolžine. To-liko v splošnem.

Poleg domačega ostrža (perca fluviatilis) nam bodo posebno ugajali ameriški mrvkovodni ostrži, ker so lepi in skromni. V severno-ameriških vodah žive:

Svetlikavec (Eupomotis aureus, Sonnenbarsch). Njegov život je podolgovat, oči razmerno velike, gobček poševen. Blešči se kovinasto v raznih krasnih barvah. Od hrba navzdol opazimo temne, čisto prekinjene proge, tik za očesom sta dve smaragdno-srebrno obrobljeni temni marogli. Dolnja stran, med gobčkom in prsnimi plavutami se posebno lepo leskeče.

Ostrž bisernik (Apomotis obesus, Diamantbarsch) ima bolj zaokrožen život, ki je, posebno pri mlincniku, posejan z nešte-timi, kakor biseri se svetlikajočimi pičicami ki so tudi na hrbtni in podrepni plavuti.

Ploščati ostrž (Mesogomistius ohaetodon, Scheibbarsch), je ribica, katere dolžina je malo večja kakor višina. Na svetlejši podlogi so počezne proge in maroge. Ploščati ostrž ne plava z gibanjem zadnjega dela života kakor druge ribice, ker se ne opaja pri plavanju nobena kretinja, temveč se pomika v vsako smer, čisto v poševni legi života, kakor da bi ga nevidna roka porivala, dvigala in pogrezala. Je zelo lepa in milozubna ribica.

Ostrž pavlinček (Centrarchus macropterus, Pfaeuenaugenbarsch), je glede života podoben biserniku. Tudi pavlinček ima, kakor vsi imenovani ostrži, samo eno dolgo hrbtno plavuto, po kateri se razlikuje od našega domačega ostrža, ki ima dve. Na zadnji četrtini hrbtno plavuti ima očesu podobno svetlo obrobljeno temno pika. So še drugi ostrži, ki žive v Ameriki in pa v vzhodni Indiji. Od teh so nekateri glede temperature bolj občutljivi. Če so okolnosti ugodne, drste vsi tudi v sobni ribogojnici. — Zanimiv je v tem pogledu vzhodno-indijski ostrž, ki potrebuje pokrito ikrišče v obliki okroglega lubja ali pa kake zdele. Glavno je, da je luknja zgoraj ali pa na strani zdele, lubja itd. tako velika, da more parček plavati skozi njo v vodilno, a prostornina ikrišča mora odgovarjati velikosti rib. (V zdelo napravi luknjo v dno in jo pogrezi narobe v akvarij). Omenjena ribica ima še to posebnost, da menja barvo kakor kameleon.

Se nekaj izkušej. — Dasi so odrasle ribice lepše, pripravljaj vsakomur, da si nabavi čim manjše (štiri, pet od vsake vrste, ker se mladiči lažje privadijo). Vse ostrže moramo obilno hraniti, sicer jim ne smemo zameriti, če postanejo agresivni. Tisto, kar se čisto čita, da nastanejo pri omenjenih ostržih pozimi težkoče, ker jemljejo samo živo hrano, moram odločno zanikati. Vsi mesojedci se privadijo prav hitro na tenko razkosane deževnice in na ostrugano meso. Nu, kaj radi se lotijo polžev, posebno rdečih, zatorej denimo v ribogojnico velike odrasle raznovrstne polže.

O. S.

Snubač

— Gospod tovarnar, dovoljujem si zasnubiti vašo hčerko. Ljubim jo tako vroče, da po cele noči ne spim.

— Čujte, prijatelji, sijano idejo imam. Kaj če bi nastopili pri meni službo nočnega čuvaja?

Lija Erenburg:

adorja, bivšo ljubico francoskega senatorja in celo japonske špijone. Tu je več »zvezdek« na jasnem nebu. Tu je 90.000 brezposelnih igralcev. Tu je Maurice Chevalier mimogrede postal milijonar. Tu strašno pripekna sonce in ljudje tu strašno stradajo.

V »Cafe Henry« vstopijo igralci pobožno, kakor v cerkev. In vendar je to navadna kavarna, podobna postajnemu buffetu. Kava, limonada, sladolep. Toda tu se odloča usoda smrtnikov, tu lahko obrneš nase režiserjevo pozornost, gospodar je tu znan z vsemi »zvezdami«, ob priliki prav lahko izpregovori kako besedico, tu ljudje iščejo grudo zlata — odrešilni angažman.

Ko je film izpregovoril, tedaj je v »Cafe Henry« hrup še narasel. Pretrgani lajež Italije, s hroplenjem Kasteljev, z vlnudnim poživljanjem Parižank, s kriki »herra doktorja« iz Nürnberga.

Tri Portugalce! — delamo verzijo za Brazilijo: mlado dekle hočejo prodati v javno hišo. Dekle poje. Policaj spozna pesem: slišal jo je bil v mladenki. Reši nesrečnico. Hitro: portugalsko igralko! In da bo lepo pela!... Policajca s čustvenim glasom!...

»Odkod ste?« — »Iz Berlina... Nisem se mogel takoj odločiti... Toda, treba je videti Ameriko... Izvrstni scenarij! Arstantje se unro, toda eden izmed njih se zaljubi v paznikovo hčer in za časa razkrije zaroto. Nemška verzija. Figurante so naučili nekaj nemških besedi. Jaz sem paznik. Dekle — prve vrste...«

Ljubezenska drama. Žena bi rada varala moža. Otrk jo zadržji. In potem, to se ve, uspavanka. Vskanjenje malenkosti: mož je izvržek, pijanec. Žena je svetnica. Oči, — človek bi zajokal! Uspavanka, — sijajno! Na vsak način francosko verzijo!...

Mister Heys se kakor vedno po osemkrat na dan razgovarja s Hollywoodom. Klerk čita Šekspirja in pošilja v Evropo nove filme. Kritiki pišejo resne razprave. Dekleta se v temnih dvoranah sramežljivo usekulejo. Delo v vsakem pogledu napreduje.

V drugem razredu »Bremena« so se bojazljivo ježili junaki, ki jih ni nihče vabil v Ameriko, sami so hoteli poizkusiti srečo. Pogledite jih — ali ne bodo te oči dimile najtrdosrdnejših Američanov? Zvok tega glasu bo spravil vse režiserje ob pamet!...

Prišli so v daljni Hollywood. Zdaj postopajo po bulvarjih. Zbirajo se pred najsvetejšim — pred »Cafe Henry«. Žalostno vzdihujejo pred tovarniškimi vrati. Nobenega dolarja nimajo več, niti pomilovanja vrednega evropskega drobiža. Radi bi jedli. Toda v Hollywoodu je 90.000 brezposelnih. Tedaj sanjač zamrzi z očmi, ki niso nikogar navdušile, in pristavi cev k sencu. Krasotica z nikomur potrebnim glasom si nabavi dozo veronala. Na hollywoodskem pokopališču je še dosti prostora. Nad vrati piše: »Dobrodošli!«

Gospodična Elza je prej živela v Jeni. Tam je mnogo vejnatega drevja in starih filozofov. Filozofi kadijo cenene cigare,

drevje pa pomladi mamljivo dehti. Gospodična Elza je hči poštnega uradnika. Njen oče ves dan trga poštno nakaznico, zvečer pa keglja ali pa se pomenuje o vnanji politiki. Gospodična Elza se je dolgočasila. Ljubilo se ji ni niti šivati nogavice niti lupiti krompir. Kadar je oče dejal: »Če bog da, boš dobila dobrega moža,« tedaj je zmerom odšla v svojo sobo in dolgo jokala. Ljubila je samo eno: kino. Tam je živela družbo življenje, visoko in smotreno.

Gospodična Elza je pomagala gospe Fux delati klobuke. Za prislujni denar je hodila v kino, naročala »Film-Kurieri« in kupovala razglednice s portreti »zvezd«. Oče je mislil, da živi z njim v tih Jeni, v resnici pa je živela z Greto Garbo, z Busterjem Keatonom in z Adolfom Menjoujem.

V redakcijo je pisarila pisma: kakšne lase ima Greta Garbo? Koliko tehta? Kakšne postave je Willy Fritsch? S kom je poročena Gloria Swanson? Ko se je redakcijski tajnik prepričal, če so priložene znamke za odgovor, je narekoval: »nežno zlate,« sedem in petdeset kilogramov, »meter devet in šestdeset,« »z markizom Falez de la Kudre...« Gospodična Elza je stekla k zrcalu: kakor je videti, imata z Lyo de Putti precej enaki postavi, tudi svetle lase ima, prav kakor Greta Garbo, pa tudi oči se lahko merijo z Glorijinimi... Tre palnice... Ali niso te trepalnice fotogenične?... »Dobila boš dobrega moža?...« Kako prostaško! Ona bo poročila markiza ali pa Willyja Fritscha: tako prekrasen je v »Ogrski rap-

sodiji« in mimo tega je še samec!...

Gospodična Elza piše Haroldu Lloydu: »Tako sem nesrečna. — Tu nihče ne razume filmske umetnosti. V tem malem mestecu se brigajo samo za najbolj prostaške reči — samo denar in spet denar. Vem, da sem rojena za umetnost. Lahko bi postala Greta Garbo. Čitala sem vašo biografijo. Tudi vi ste bili nesrečni. Spomnite se tistih časov, ko ste prodajali bonbone... Imam zelo fotogenične oči. Tudi glas imam močan. Učim se govoriti po angleško. Morate mi pomagati, da postanem igralka. Spoštujem vas in ljubim. Nočem denarja, samo igrati hočem, ljudje se morajo smejati in jokati...«

V posebnem oddelku »Paramounta« odpre uslužbenec pismo gospodične Elze. Utrujen je: danes je pregledal že štiristo pismem. Pegast je in melanholičen. Mimogrede pogleda naslov in dikтира: »Harold Lloyd me prosi, naj se vam zahvalim za vašo pozornost, ki ga je globoko ganila. V prilogi vam pošilja svojo fotografijo z lastnoročnim podpisom...«

Gospodična Elza obesi fotografijo na zid. Harold Lloyd se prijazno smelja. To se ve, on je zelo zaposlen in nikakor ne more odgovarjati na vsa pisma. Treba je stopiti v ta začarani svet! Tam lahko srečaš Harolda Lloydja ali Willyja Fritscha in jima vse poveš. Morata te razumeti in vzljubiti. Če pa takole sedi v Jeni, ne dočakaš ničesar razen »dobrega moža« in teh nogavic...
Nogavice zlete po tleh, Kovček je odprt. Poštni uradnik se zamolče vsekuje. Zbo-

Nogometno prvenstvo gre h koncu

Primorje - Svoboda remis! - Zmaga mariborskih Železničarjev nad celjskimi Atletiki - Tekma Jugoslavija : Portugalska odgodena na 3. maj

Ljubljana, 1. maja 1932.

V nogometnem prvenstvenem tekmovalstvu smo prispeli tik o konca. Prestali sta še dve tekmi, Irljija : Maribor in Primorje : Irljija, ki bosta prihodnji dve nedelji odločili o razvrstitvi prvih treh mest v tabeli.

Danes sta slovila kot favorita Železničar in Primorje. Železničar je pričakovano izpolnil in, sicer skromnim rezultatom, rešil dve še dosegljivi točki. S to tekmo so obenem Železničar in Atletiki zaključili letošnje podsavezno tekmovalje. Primorje je v Svobodo remiziralo. Rezultat je gotovo presenečenje. Svoboda se je zopet našla v svoj stil nazaj, s katerim je začetkom pomladi odjemala točke svojim nasprotnikom. Neodločen rezultat v tekmi Primorje : Svoboda je v veliki meri pripisati slabemu razpoloženju sodnika, vendar je Svoboda dala igro, ki rezultatu, kakršnega je, ne dela sramote. Odigrala je svojo poslednjo tekmo.

Pred zaključkom tekmovalja je položaj tak:

Irljija	8	7	0	1	26:11	14
Primorje	9	5	2	2	22:12	11
Maribor	9	4	3	2	27:17	12
Železničar	10	4	2	4	15:19	10
Svoboda	10	2	4	3	20:24	8
Atletiki	10	0	1	9	12:39	1

Primorje : Svoboda 1:1 (1:1)

Primorje: Mika—Jež Jug II—Zemljak, Sočan, Pišek I—Jug I, Erman, Svetič II, Senica, Uršič.

Svoboda: Naumović—Boncelj, Potekal—Zemljak, Habelt, Bogme—Starman, Janežič, Rudi, Labe, Brvar.

Po debaklu u Irljijo je Svoboda ponovno zaigrala v stilu svojega starta v spomladansko sezono. Kakor je moštvo v igri proti Irljiji na vsej črti popolnoma zadržalo, tako je šlo proti črno-belim v borbo s svežim elanom in je zlasti v prvem polčasu dalo igro, ki je protivnik ni mogel doseči. Prvi polčas je imela Svoboda igro v rokah in je pretežen del prevladovala v polju. Moštvo se je obneslo zelo dobro, poedini deli so bili povezani v homogeno celoto; ne da bi poedinski prav briljirali s tehnično igro, so bili tudi v tem svojem nasprotniku bolj kot enakovredni. Dobro je funkcioniralo medsebojno razumevanje poedinih formacij, nekaj, kar se je n. pr. pri Primorju opazilo šele močno proti koncu igre. Svojo premoč so Svobodaci pokazali predvsem v dobrem startu, koristen pokrivanju nasprotnika in v kombinatorno kolikor toliko zadovoljivi igri. Remis prvga polčasa je bil prav gotovo zaslužen, in če ne bi bilo oklevanja v streljanju na gol, glavna hiba Svobodnega napada, bi bil lahko rezultat nekoliko močnejše izražen.

Odlika moštva je bila enakomerna porazdelitev moči v poedinih delih. Nekoliko sta za celoto zaostajali krili, posebno desno, dobro pa je igral notranji trio — v polju, pred golom in sploh v kazenskem prostoru pa se je vse preveč obrnil in tako zamudil marsikatero ugodno šanso. Halfo so šele proti koncu drugega polčasa precej popustili, dokler pa so bili z vsemi silami pri delu, so bili enako dobri v obrambnem delu kot v podpori napadu, za dobro spoznanje močnejši od protivne srednje linije. Odtod je tudi izvirala v prvem polčasu Svobodina premoč. Prav dobra sta bila oba branilca, ki jima je služil čist odbojni udarec, v stiskah sta razveseljivo razdirala in mnogo pripomogla s svojo razumno in koristno igro moštvo do polovičnega uspeha. Edino vratar je bil v obrambnem triju manj zaslužil stebra, vendar se je parkrat okoristil s srečo, ki mu je včasih priskočila na pomoč, ko se je dal zapeljati v košljive situacije. Prejetega gola ni mogel držati, zakrivil pa je drugi gol koncem igre; preko tega materiala mu je pomagal sodnik z nerazumljivo odločitvijo.

O Primorju je treba reči, da je izven forme. Taka konstatacija sredi polne sezone za moštvo ni preveč laskava, sam izgovor zbog par rezerv ne more držati. Pomanjkanje dobre forme se je otipljivo videlo na vseh koncih in krajih in z izjemo par igralcev ni spadalo vse moštvo v rezervo. O tehniki ne duha ne sluha, nihče ne pozna več stopinga, od kombinatorskih potez se je posrežila komaj vsaka deseta. Sistema ni bilo v igri nobenega, moštvo je predvajalo nekaj zburat nogomet tja v en dan, edina pozitivna stran moštva se je pokazala v dobri kondiciji, ki je prišla do izraza koncem igre.

Svetli točki sta bili v moštvo mladi Mika in gol u Jug II, edina igralca, ki sta spominjala na nekdanjo formo moštva. Mika je držal nekaj prav težkih žog sigurno in v lepem stilu, imponira njegova hrabrost in flegmatičnost. Prav taka flegma je Jug ml., ki si z njo pomaga tudi takrat,

ko mu znanje polde. Dober je bil še Jež, od ostalih pa pri najboljši volji ni mogoče nikogar pohvaliti. Halfo so se nekaj uveljavljali v defenzivni igri, niti eden pa ni znal pošiljati uporabljivi žog naprej, poleg tega je Sočan mož samo enega polčasa. Napad je bil najšibkejši del moštva. Ni imel zveze z ozadjem, nedostajalo pa je tudi pravega medsebojnega kontakta med poedinimi napadci. Svetic nemoč vodja napada, krili ne znata centrirati, še kote streljata v out! Zvezi sta se podali v okvir. Ta napad si ni zna ustvarjati situacij, drugi mu jih niso izdelali, tako je potekal čas brez uspehov. Trilkrat so sicer potresli mrežo, imeli pa so vrh vsega še smolo v sodniku, ki golov ni videl! Erman, ki se je nedavno vrnil iz vojaške službe, ni ojačil napada v polju, pač pa je izkoristil dve situaciji, od katerih mu je sodnik priznal le prvo.

Prvih par minut igra P. v stilu, ki daje naslutiti briljantno zmago. Erman je v čisti poziciji, suno mimo vratarja v podboj, žoga se odbije od železa in Jo Naumović pobere. Sodnik ne da gola! Toda obramba S. kmalu spozna šablonske kombinacije in jih razdre za dolgo dobo. Potem prihaja S. do izraza: v 13. min. dobi Lave idealen pas od Janežiča in ga pošlje voley neubranljivo v mrežo, 1:0 za S. Črnobež pritisnejo z malo ofenzivo, par minut po Svobodinem голу pretvori Erman lep šeničen pas in doseže izenačenje, 1:1. V nadaljnjem poteku igre je S. bolj pogosto v napadu, toda ne pride do realizacij.

V drugem polčasu takoj v začetku incidenti med poedinimi igralci, ki jih sodnik z vso strogostjo zatira. Potem zopet redna igra. P. prevladuje v polju, opaža pa se slaba igra halfov in nemoč za kombinacija v napadu. Obramba S. pobere vse žoge, kar jih ne gre v out, in pridno zalaga svoj napad. Mika ima mnogo posla in ponovno priliko, da se izkaže. Sredi polčasa S. popusti in pričrta taktiko zavlačevanja. Odslej je P. stalno v napadu, ne more pa preko dobro igrajoče obrambe. Protisunki S. so marsikaterikrat nevarni. V 41. min. silovit napad P. žoga gre z noge na nogo, vratar je ne more doseči, slednjč opali Svetič v regularni poziciji bomba, ki konča v mreži, sodnik pa piska ofsajd! Težka pogreška, tembolj, ker je bil gol odločen! Še v zadnjih sekundah ima Svetič krasno šanso, pa jo neizkoriščeno izpusti. Potem konec: kotič 5:1 za P.

Občinstvo se je proti koncu igre čedalje bolj vnelo, saj je bila igra, če že ne bogve kako zanimiva, pa vsaj razburljiva. Na mestu je tudi bilo, če je dalo v dovoljenih mejah duška ogorenju zaradi sodnikovih pogrešk. Niso pa bili na mestu nastopi koncem igre, ki so veljali sodniku. Vsakdo lahko pogreši in je občinstvo najmanj poklicano, da si lasti pravico razsojevanja na način, ki ni v skladu z dostojnostjo!

G. Cimperman se je mnogo trudil ter v glavnem sodil dobro, in, če je bilo treba, tudi energično. Ni bil vedno za žogo, pa sta se mu vrinili dve težki pogreški, ki sta oškodovali moštvo za dosežen uspeh. V bodoče malo več dobre volje in požrtvovalnosti! V ostalem je treba priznati, da je vodil tekmo objektivno.

Primorje rez. : Svoboda rez. 3:0 (2:0)

Predtekmo sta odigrali rezervi obeh moštev. Ta tekma spada k prvenstvenemu tekmovalju ljubljanskega prvga razreda in so si Primorjanci priborili obe točki. V moštvo Primorja je nastopilo nekaj sil, ki so sicer v prvem moštvo: Jančigaj v голу. Slamlje na centerhalfo in Hassl na desnem krilu. Zmago so Primorjanci zaslužili.

Irljija rez. : Grafika 7:2 (4:2)
Tudi prvenstvena tekma ljubljanskega prvga razreda, v kateri je belo-zelena rezerva zasluženo odnesla obe točki.

Slovan : Jadran 4:2
Slovan si je z zmago nad svojim rivalom okrepil položaj v prvem razredu. Rezultat ustreza poteku igre.

Železničarji : Atletiki 2:0 (2:0)

Celje, 1. maja.

Danes so mariborski Železničarji in celjski Atletiki odigrali svojo zadnjo tekmo v prvenstvu LN.P. Čeprav so Železničarji po svojem zadnjem uspehu proti Primorju veljali kot visoki favoriti, so jim Atletiki nudili, zlasti v drugem polčasu, oster odpor ter Mariborčani v drugem polčasu ni so mogli zvišati rezultata prvga polčasa.

Jugoslavija : Portugalska odgodena

Lizbona, 1. maja. Danes bi se morala vsrti meddržavna tekma med jugoslovensko in portugalsko državno reprezentanco v Lizboni, ki je pa bila odgodena na 3. maj.

Gostovanje SK Jadran (Crikvenica) v Mariboru

V soboto in nedeljo je v Mariboru gostoval SK Jadran iz Crikvenice ter odigral prvo Mariboru dve prijateljski tekmi. V soboto so gostje izgubili v razmerju 6 : 1 (3 : 0). Maribor je nastopil s kombiniranim moštvom in je zmagal z lahkoto, ker so bili gostje inferiorne nasprotnik. Moštvo Maribora je precej ložiralo, najbrž zato, da bi rezultat ne bil previsok in da bi bilo v nedeljo več publike.

Toda v nedeljo je bilo še manj publike. Maribor je porazil goste 6 : 0 (3 : 0). Kakor že sam rezultat pove, je bil Maribor absoluten gospodar na igrišču. Vsi deli moštva so funkcionirali dobro, tehnično in taktično zadovoljivo. Najboljši sta bili krilski vrsta in obramba, ki zlasti v drugem polčasu nista pustili nasprotnika čez polovico. Napad je igral zelo ležerno, brez volje in požrtvovalnosti. Ob količjak požrtvovalnejši igri bi bil lahko rezultat dvoštevilčen. Jadran je igral vseh 90 minut podrojen vlogi. Igrači so sicer pokazali mnogo volje, niso pa tehnično in taktično zreli za težje tekme. Najboljši njihov mož je vratar, ki je pokazal nekaj lepš parad.

V predtekmi je rezerva Maribora porazila rezervo Svobode z 8 : 2 (6 : 0), mladina Maribora pa je zmagala nad mladino Rapid: 4 : 0 (3 : 0).

Dopoladne se je na Rapidovem igrišču vsrtla prvenstvena tekma II. razreda med Rapidom in Svobodo, ki je končala z zmago Rapida v razmerju 6 : 0 (3 : 0).

Ostale nogometne tekme

Zagreb: Gradjanski je odigral danes revažno tekmo z Viktorijo Žižkov iz Prage. Zmagali so gostje z 2 : 0 (1 : 0). Prvenstvenih tekem ni bilo. Zagrebški Viktorija je par forfait prepustila Concordiji z 0 : 3 obe svoji tekmi ter darovala s tem Concordiji 4 točke. Viktorija ostane torej definitivno na 4. mestu ter bo igrala v ljubljanski grupi državnega prvenstva. Concordiji je sedaj omogočeno, da se bori še za prvo mesto.

Beograd: Beogradska Jugoslavija je danes porazila carigrasko reprezentanco z 2 : 1 (0 : 0). Jugoslavija je imela praejšnjo smolo. Njen napad je bil pred golom neolučen in ni znal izkoristiti številnih ugodnih šans.

Subotica: Bačka : Sand 5 : 1 (1 : 0).

Kragujevac: Slavija (Osijek) : Šumadija 5 : 1 (1 : 1).

Praga: Teplitzer FC : DFC 3 : 2. Sparta : Slavija 2 : 1 (1 : 0).

Pariz: Wacker (Dunaj) : Stade Francaise 2 : 2.

Bruselj: Belgija : Francija 5 : 2 (3 : 0).

Budimpešta: Ofner : Vasas 3 : 1. Hungaria : Nemzeti 2 : 0.

Kišofvar: Ferencváros : Somogy 4 : 1.

Miskolc: III. osztály : Atilla 2 : 1.

Gradec: Nicholson (Dunaj) : GAK 2 : 0 (0 : 0).

Motociklistika

Ocenjevalna vožnja Motokluba Maribor

Z velikim zanimanjem se je danes pričakovala ocenjevalna vožnja mariborskega Motokluba. Proga je bila precej naporna, dolga 130 km in je vodila iz Maribora preko Radgone, Ljutomera in Ptuja do Sv. Miklavža na ptujski cesti. Tekmovalja se je udeležilo 18 vozačev, za Maribor prav lepo število. Zmagal je Peter Lithy na BMW s prikolico 750 ccm. Dosegel je 85 točk. Drugi je bil Nonnert Martic na BMW (500 ccm), solo stroj, ki je dosegel tudi 85 točk. 3. Fasching Ernest na BMW s prikolico (750 ccm), 80 točk. 4. Schober Franc na BMW s prikolico (750 ccm) 75 točk. 5. Stefančič Drago na BMW s prikolico 750 ccm, 80 točk.

Organizacija tekmovalja je bila brezhibna in je poteklo tekmovalje razen par manjših nezgod brez večje nesreče. Posebna hvala gre orožnikom v Slovenskih goricah, ki so skrbeli za vzoren red, zlasti v vaseh, kjer običajno preti motociklistom največja nevarnost. Udeleženci so vsi navdušeni o lepota Slovenskih goric, niso pa o naših cesteh. Cesta iz Ljutomera v Ptuj in prav posebno iz Ptuja v Maribor je v groznem stanju in je zahtevala od vozačev največje previdnosti. Zato so doseženi uspehi prav dobri. Vodstvo tekmovalja je bilo v rokah tehničnega odbora, v katerem so sodelovali gg. Antončič, inž. Kanzler, Usar in Frass.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 20. seja sekcijskega odbora pri Krapežu.

Kolešarska sekcija ASK Primorje. V petek ob 20. obvezan sestanek vseh odbornikov in članov v kavarni »Vospornike«. Stari trg. Zaradi važnosti je polnoštevilna udeležba potrebna.

roke: dobro! Gospodično Elzo je ta šala silno užalila, toda snemanje se nadaljuje in na temnovišnjev polkrog leže zeleni bankovec. Kaj je to Dolar, pravi dolar!... Gospodična Elza se spomni: »4 marke 20... Kupila bo nogavice. Nogavice so potrebne, sicer ne more delati...»

Zvečer se gospodična Elza ustavi pred trgovino s klobasami. Kako okusne reči!... Toda, nič ni treba sanjariti: danes je že pojedla par hrenovk. Treba jo napraviti večerno obleko — brez tega ni nič, — tudi filmajo te ne... Dolarja ni več... Harold Lloyd — 20.000... Da, da, on ima naočnike in srečo... Gospodična Elza pa ima samo tugo, dolgočasno tugo, ki se je ne more iznebiti. Domov gre in se skriva pred steno gospodinj. Vsa izčrpana pade na posteljo. Sanja o starih filozofih in o drevju. V snu plaka.

»Gospodična Elza, čemu plačete? Ste mar nesrečno zaljubljeni v Wilyja Fritscha? Ali morebiti pokopavate svojo umetnost?...»

Gospodična Elza ne odgovarja. Niene solze pričujejo o njenem poklicu — vsi figuranti imajo vnete roženice in vsi ponoči plačejo. Te solze so velike in težke kakor jesenski dež.

(Iz ruščine B. Zihler.)

Tehnični del rubrike ureja avtomobilni oddelček Vacuum Oil Company. d. d.

Razstava avtomobilov v Zagrebu

Ze lani je zagrebska razstava avtomobilov pokazala, da pridobivajo manjši avtomobili vse bolj na terenu. Poleg tega so bili na dosedanjih razstavah najboljše zastopani ameriški modeli. Letos je slika nekoliko drugačna. Evropske tovarne so mnogo boljše zastopane, a Ford, glede katerega se je že javilo, da bo uvedel novo tipo, ki bo stala pri nas okrog 30.000 Din, s tem vozilom ni prišel v avtomobilski salon Zato je približno za isto ceno razstavila nemška tovarna DKW dva avtomobila, kabriolet in sportno vozilo. Nov na zagrebškem vselejmu je bil drugi zastopnik nemške avtomobilске industrije, Stoewer. Vozila so zelo udobna, leže izredno nizko, imajo pogon na prednja kolesa. Ravno tak pogon imajo tudi Adlerjevi avtomobili tipa Trumpf. Tovarna Adler je razstavila razen srednjih avtomobilov tudi večje s 6 cilindri. Steyr je zastopan s 3 avtomobili, od tega ima tipa 30 S gonilo »Schnellgang« Letos ne manjkata tudi tovarni Austro-Daimler in Mercedes-Benz. Posebno pozornost je zbudil v koji Horch prekrasen model sportnega kabrioleta. Motor je 12 cilindričen, cilindri so v obliki trke »V« v dveh vrstah. Pri 3000 okretih daje motor 40 k. s. Ta model je odnesel do sedaj nekoliko posebnih nagrad na svetovnih konkurzijah v eleganci. Tudi na Concours d'élégance, prirejenem za časa vselejmu v Zagrebu, je dobilo to vozilo prvo nagrado in zlat trak.

Prvič je letos razstavila tudi tovarna Wanderer. Zastopana je z nekoliko limuzinami in kabrioleti. Letos ne manjka tudi tovarna Fiat, ki edina zastopa italijansko avtomobilsko industrijo. Malo senzacijsko je povzročil Citroen, ki je razstavil avto z visokim motorjem. O tej konstrukciji bomo še posebej izpregovorili.

Zelo dobro je zastopana CSR. Avtomobilov Praga je razstavljenih kar 20 modelov, poleg osebnih tudi tovarni, posebno avtomobili za polivanje cest in traktor. Tudi Tatra je zastopana z 10 modeli, med njimi so tudi taki z motorjem s 6 in 12 cilindri. Tovarna Skoda ima tudi precejšen prostor. Razstavljenih je 15 vozil. Posebno pozornost zbujajo 6 cilindrični turistični avtomobili.

V kategoriji luksuznih avtomobilov opazamo tudi letos Reo-Royal in Willys-avtomobile. Ameriška industrija je zastopana s Chevroleti, Fordi (samo lanskoletni modeli), Hudson-Essexovimi in Chryslerjevimi modeli.

Govoriti o uspehu zagrebske razstave je dokaj težavno. Ako se situacija ne popravi potem, ko smo že napisali to poročilo, je gotovo, da je letnšnja prireditve najslabša in da daleč zaostaja za vsemi dosedanjimi. Obisk je pičil in interesi so zelo rezervirani. Gospodarska depresija je, kakor vse kaže, ravno v teh krajih na vrhuncu in zato ne bo čudno, če tvrdke, ki letos razstavljajo, ne bodo imele od seba posebnega uspeha.

Svetovna motorizacija v preteklem letu

Kljub veliki depresiji v svetovnem gospodarstvu se je razvijal avtomobilski promet v lanskem letu zelo povoljno. Svetovni avtomobilski park je štel ob koncu leta 35.700.000 edinic nasproti 38.800.000 v letu 1930. Tako je torej stanje nazadovalo le za 0,3 odst. Stanje celokupnega parka je naslednje:

V Evropi je bilo v prometu 3.968.000 osebnih in 1.461.000 tovarnih avtomobilov ter 130.000 omnibusov. Predlamskim 3 milijonov 770.000 osebnih in 1.344.000 tovarnih avtomobilov ter 151.000 omnibusov. V USA 1931: 22.670.000 osebnih in 746.000 tovarnih avtomobilov ter 39.000 omnibusov. Predlamskim: 23.251.000 osebnih, 3.414 tisoč tovarnih ter 81.000 omnibusov. Na ostale dele sveta odpada: 2.872.000 osebnih, 746.000 tovarnih ter 39.000 avto-omnibusov. Predlamskim: 3.017.000 osebnih in 743.000 tovarnih ter 37.000 omnibusov.

Pri motornih kolesih je slika nekoliko drugačna. Teh je bilo lani v USA 106.000, a predlamskim 112.000, v Evropi lani 2.243 tisoč, predlamskim 2.430.000, a v ostalih delih 270.000, predlamskim 303.000.

Sama produkcija motornih vozil je dala naslednje rezultate: v USA se je produciralo lani 2.038.183 osebnih in 434.168 tovarnih avtomobilov, skupaj torej 2.472.351 vozil. Ta produkcija zaostaja za predlamsko za 1.036.710 vozil. Na Angleškem je bila produkcija lani večja, kakor predlamskim. Vsega skupaj se je tu produciralo 160.000 osebnih in 65.000 tovarnih avtov (1930: 150.000 osebnih in 50.000 tovarnih). Francoske tovarne so producirale mnogo manj. Lani 150.000 osebnih in 25.000 tovarnih, predlamskim 181.260 osebnih in 41.119 tovarnih avtov. Produkcija je nazadovala tudi v Nemčiji. Lani 62.600 osebnih in 13.000 tovarnih, predlamskim se 78.000 osebnih in 15.900 tovarnih avtomobilov. Tudi v Italiji je produkcija znatno nazadovala. Lani 25 tisoč osebnih in tovarnih avtomobilov, a predlamskim 43.650.

Med pomembnejše producente spada sedaj na novo Rusija. Dočim je predlamskim producirala le 5878 avtomobilov, jih je lani že 23.400. Mlada češka industrija je v produkciji osebnih avtomobilov lepo nazadovala: lani že 15.150 predlamskim 13 tisoč. Nazadovala pa je pri tovarnih avtih; lani 2700, predlamskim 7000. Zelo je azadovala Avstrija. Lani 3200 osebnih in 1700 tovarnih, a predlamskim 6000 osebnih in 3000 tovarnih Belgijska industrija je dala 4580 edinic, a predlamskim 7500 švedska je producirala 700 osebnih in 1675 tovarnih avtomobilov (predlamskim 800 osebnih in 1600 tovarnih), Švica na lani 150 osebnih in 980 tovarnih, dočim predlamskim 200 osebnih in 1100 tovarnih. Ostali producenti so dali vsega skupaj 1650 avtov.

Na podlagi teh produkcijskih številk je participacija Amerika na svetovni produkciji z 79 odst., Evropa z 18 odst., ostali kontingenti s 3 odst.

Pregled dela SPD

Ljubljana, 30. aprila

V dvorani Mestnega doma se je vsrl snovi redni občni zbor SPD ob precej skromni udeležbi članov. Predsednik dr. Pretnar je pozdravil poleg zborovalcev v prvi vrsti predstavnike oblasti, od banške uprave načelnika dr. Marna, polkovnika Novakoviča, komandanta pograničnih čet podpolkovnika Jestroviča, nadzornika podružnice SPD dr. Senjorja iz Maribora in številne druge zastopnike. Prečital je pozdravna pisma in brozjavke, nakar je prebral na dnevni red, omenjajoč kongres Asociacije slovenskih turističnih društev, ki se je vršil na Poljskem in na katerem je bila zastopana tudi jugoslovenska zveza. SPD se je po svojih zastopnikih udeležilo tudi kongresa Zveze planinskih društev Jugoslavije v Zagrebu, kjer se je doseglo, da ostane sedež zveze še nadalje v Ljubljani. Predsednik omenja dalje, da so bili odnošaji osrednjega odbora nasproti podružnicam in TK Skalci prisrčni. SPD je v živahnih stikih z raznimi korporacijami, z Zvezo za tujski promet in z vsemi javnimi upravami. V finančnem pogledu je stalo društvo pred težavno nalogo. Visok dolg 800.000 Din in pa usihanje virov ter dohodkov na drugi strani, razna popravila in druga bremena otežkočajo delo odbora.

Iz tajniškega poročila dr. Vovka izhaja, da je bilo delovanje odbora v poslovnem letu usmerjeno v glavnem na saniranje finančnega položaja. Osrednje društvo je imelo lani 4.315, letos pa ima le 3.723 članov. Ustanovila se je podružnica SPD v Bohinju. Podružnice so štele lani 6.717, letos pa 4.750 članov, torej 1.967 manj. Vseh članov v SPD je 8.473. Obisk koč je bil še vedno precej lep. Za tujski promet je storil odbor SPD veliko ter je pošiljal slike in diapozitive, brošure in albume na razne razstave, obenem pa je organiziral skupne izlete v naše planine, a je pri vsem tem ustrezal tudi inozemcem. Glede gradenj v preteklem letu je omeniti adaptacijo nove dependance pri koči na Veliki planini. Tudi pri hotelu »Zlatorog« v Bohinju je bila napravljena nova veranda. »Planinski Vestnik« je imel lani 1.411 naročnikov. Kljub velikemu razmahu turistične sta se lani pripetili samo dve večji nesreči.

Gospodarsko poročilo je podal g. Cesar, ki je poročal tudi o stanju blagajne in o proračunu 1932, ki predvideva 516.500 Din izdatkov. Na predlog revizorja ravnatelja Ferlicna je bila odbor podana razrešnica, nakar je bila soglasno sprejeta lista delegatov za glavno zborovanje SPD.

V imenu 28 podružnic je pozdravil zborovalce dr. Senjor iz Maribora. Izvoljeni so bili v osrednji odbor namesto odstopivših starih članov dr. Bogdan Breclj, dr. Anton Mrak, Angelo Battelino in Leo Dolinšek, za revizorja za Stanko Lazar. Pred koncem zborovanja sta pozdravila zborovalce v imenu TK Skale prof. Ravnik in g. Kham. Pri slučajnostih se je razpravljalo o izenačenju cen v kočah ter so bili sprejeti razni predlogi, med drugimi, da nečlani poleti pred osmo uro v kočah ne morejo dobiti zasuraganova prenočišča, nozimi pa ne pred 6. uro, ker imajo v vsakem primeru prednost člani.

VSAK NAROČNIK »JUTRO« JE ZAVAROVAN ZA 10.000 DINARJEV!

gom, filozofij in drevje!... Gospodična Elza hit, slavi naproti!..

Osem mesecev že živi gospodična Elza v začaranem svetu. Vsa tiha je postala in shušala je. Res je, uspelo ji je, da je postala figurantka, toda to je težko in dolgočasno... Zdi se ti, da je šivanje nogavic vendarle prijetnejši posel... Snemajo ji dvakrat na teden. Večkrat je treba stradati. Očetu piše: »Prav dobro zaslužim, za Božič ti pošlem škatlo cigar. Upam, da bom kmalu dobila veliko vlogov... V resnici pa prav nič ne upa. Vanjo se nista zaljubila niti Fritsch niti Liedtke. Samo enkrat je stala poleg Fritscha in ga hotela nagovoriti, toda ta se je utrjeno obrnil stran. Še za stanovanje nima dovolj denarja. Že drugi mesec je dolžna gospodinj. Nič več ne hodi v kino in nič več ne naroča revij. Časih se ustavi pred slašničarno in dolgo gleda v izložbo.

Danes je filmanje. V vagonu čita gospodična Elza časopis, ki ga je bil nekdo pozabil. Kakor navadno pogleda najprej vesti iz filmskega sveta. Harold Lloyd prejema na teden 20.000 dolarjev: naočnike ima in srečo... Greta Garbo dobiva na teden 15.000 dolarjev: ona je »rusa sirenca«. Koliko je to, 20.000 dolarjev?... Duša gospodične Elze

ŽENA V SODOBNEM SVETU

Sodobna žena v borbi proti prostituciji

Družba se je javno vedno borila proti prostituciji, dasi je ta borba v resnici samo navidezna, kajti z javnimi hišami, z raznimi policijskimi ukrepi je prostituciji vendarle de facto priznana eksistenčna upravičenost. Ali je sploh možna popolna odprava prostitucije? V družbi, ki je osnovana na principu izkoriščanja človeka po človeku, brez dvoma ne. Vse zlo tiči v današnjem gospodarski ureditvi, zato je ves boj več ali manj fiktiven. Zlasti pa ne zaležejo ukrepi, ki so naperjeni direktno samo proti prostituciji, ne da bi izkušali izkoreniniti tudi vzroke. Borba, ki naj bi vsaj delno zalegala, bi se morala vršiti povsem sistematično ter se pričeti pri virih zla. Eden teh virov je gotovo stanovanjska beda. Toda tu ne mislim le današnje stanovanjske krize, ki je gotovo prehodnega značaja, temveč ona pomankljiva stanovanja, v katerih žive vedno žive natrane družine po revirjih in po tovarniških okrajih, zlasti pa po predmestnih velemest. Na te se nanašajo besede Beatrixe Webbove, ki pravi v svoji knjigi »Problemi ubožstva«, da bi hotela pokazati svetu, ki živi v udobnosti, samo en večer iz življenja onih, ki so natrpani po skupnih stanovanjih, samo tisti trenutek, ko se pripravljajo ti izobčenci človeške družbe k počitku. Slika bi bila tako strahotna, da bi morala zdrniti najbolj ravnodušne. V zastupljenem ozračju prenapolnjenih stanovanj izublija otrok zdravje in duševno čistost, preden je dozorel. Iz tega ozračja prihaja mladoletne prostitutke, mladoletni zločinci, nezakonke matere, katerim je otrok strašno breme, saj ga ne morejo preživljati. V razkošnih stanovanjih žive »moderne« družine z enim otrokom. In to je družabni »red«, ki odpravlja prostitucijo.

Nedvomno bi pri podvigu smisla za pravno življenje mnogo lahko storila tudi vzgoja — ta pa seveda samo v primeru, če so druga okoliščina ugodne, zakaj niti starši, niti otroci, ki prihajajo »iz dna«, ne morejo imeti smisla za vzgojo. Predvsem bi se morala ustvariti šole pouk o spolnem vprašanju, ki bi se moralo obravnavati s povsem naravnega vidika brez prikrivanja, zlasti pa brez pretiravanja in groženj. Vzgojitelji in starši bi se morali sporazumeti med seboj, ker je zlasti tu enotno vplivanje zelo važno. Marsikateremu mladem človeku bi se prihranilo mnogo hudega, če bi videl v svojem vzgojitelju prijatelja, na katerega se lahko zaupno obrne v najhujših trenutkih svoje mladosti. Naravnost nezasičeno je, da se otrok v najvažnejšem življenjskem vprašanju počuti na ulici z najboljšo negativno strani, nametu da bi se temu vprašanju posvetila vzgoja z vso zavestjo o njega dalekosežnosti.

V borbi proti prostituciji s strani oblastev bi bili nujno potrebni enaki ukrepi napram moškemu in napram ženski. To bi gotovo zmanjšalo število primerov, zlasti pa bi dobro vplivalo na splošno moralo: vzbujalo bi smisel za pravičnost in enakopravnost vsaj v tem pogledu, zakaj še bolj kakor drugi momenti ubije človeka v prostituciji ponižajoča zavest o popolni brezpravnosti.

Umestno bi bilo tudi nameščenje ženskih policijskih uradnikov in žen zdravnic v onih oddelkih, kjer imajo opravka s prostitutkami in mladoletniki.

Kakor rečeno je pogost vzrok prostitucije gmotno pomanjkanje, zato je predvsem potrebno to, kar žene vsega sveta vedno zahtevajo: enakopravnost v ekonomskem življenju, to se pravi: za enako delo enako plačilo, zakonita zaščita žene matere, v vsakem pogledu enake mere za zakonsko in nezakonsko mater in njene otroke, zlasti pa eksistenčni minimum za vse delovne ljudi. Samo s takimi sredstvi je možna uspešna borba proti prostituciji, zakaj samo žena, ki je materialno tako preskrbljena, da živi človeka vredno življenje, bo dostopna tudi moralnim in vzgojnim vplivom, ki ji branijo vdajati se zlu.

Da se pa ženske ne bodo prostituirale iz drugih nagibov, je nujno potrebno, da se tudi one vzgajajo, in sicer, da se vzgajajo k samozavesti, da se v njih vzbudi čut človeškega dostojanstva, zavest polnovrednosti in s tem smisel za enakopravnost vseh ljudi. To nalogo bi najuspešneje lahko vršile stanovske organizacije. Vsaka delovna žena bi morala biti organizirana v svojem stanovskem društvu, ki naj v njej dvigne stanovski ponos in samozavest. Gotovo je tudi v teh družinskih zlasti za mlajša dekleta potrebno mnogo direktnega pouka o spolnem vprašanju. Toda samo to jih ne bo obvarovalo pred zablodo in nesrečo, treba je celotno vplivati na žene, prekasviti njih miselnost ter preusmeriti vse njihovo gledanje na življenje in njihov odnos do življenja. Tako delo bi pomenilo, zlo zagrabiti pri koreninah. Preden se bo pa v resnici izkoreninilo, bo potrebno, da se tudi marsikaj drugega temeljito izpremeni.

Poklici brez poklicne izobrazbe

Vojna je temeljito spremenila gospodarske razmere, pa tudi razbila marsikateri družabni videz. Ljudje, ki so prej živeli brezskrbno v zavesti trdnih tal in dohodkov, so se morali pričeti ozirati za delom, s katerim bi si pridelali vsakdanji kruh. Večina teh pripadnikov višjih družabnih slojev pa ni imela praktične strokovne izobrazbe, ki je danes nujno potrebna za malone vsako vrsto poklica. Med temi je bilo mnogo žen, ki pa so pokazale izredno iznajdljivost in iskrenju in uveljavljanju prostih poklicev, za katere je treba le neko spretnost in darovitost ali pa zelo kratke in cenene učne dobe. Ti poklici nudijo, če že ne preživljanja, pa vsaj upoštevanja vredni denarni donesek.

V večjih mestih se je, odkar obstaja velika moda rokavic, uveljavilo šivanje rokavic. Za pouk, ki ne traja dolgo, so bili ustanovljeni številni kurzi. En sam par rokavic zahteva sicer mnogo ur dela, poleg tega je treba mnogo spretnosti in individualnega okusa, ker prinaša industrija rokavic neverjetno veliko variant in vzorcev in bi drugače amaterske ne zmogle konkurence. Vendar se baje to delo izplača. Mnoge žene imajo doma še iz prejšnjih »boljših« časov vse polno odrezkov in ostanov blaga, ki jih lahko dobro in enostavno uporabijo za preproge, katere zaradi pestrosti in živega učinka zlasti propagandni moderni arhitekti. Za čiščenje in obrabljene samovence obstajajo že cele klinike, kjer stare samovence popolnoma preno-

ve. V novejšem času so postale zelo razširjene razne igre s kartami-rummy, bridge itd. in obstajajo že številni igralni krožki. S čiščenjem kart so si mnoge žene v velemestih, n. pr. na Dunaju, ustvarile dober zaslužek. V Nemčiji se je aprila vršilo pravo preseljevanje narodov; zlasti so ljudje zapuščali večsoba stanovanja, kakršna so bila v Nemčiji do nedavna v navadi za vsako boljšo rodbino in se selili v manjša. Nikdo ne ljubi težav, s katerimi je zvezana vsaka selitev, zlasti se za tistega, ki ima mnogo opreme in drobnih stvari. Marsikdo pa bi žrtvoval tudi denar, da bi vse potrebno opravił namesto njega kdo drugi. Žene, ki so umele izkoristiti položaj, so si ustvarile nov poklic s tem, da so prevzele vse selitvene posle od izpraznitve, nakladanja in izkladanja opreme, do slikanja novega stanovanja, nameščenja opreme in vseh malenkosti, nadziranja obrtnikov, pogajanj z njimi in plačevanja računov. Mnogo posla imajo tudi nekatere potkovke, ki opravljajo pri davčni upravi in drugih oblastih in tudi razne gospodinske nakupe in prodaje. Veliko ljudi se hrani izključno z moderno surovo hrano: na Dunaju je že nekaj posebnih restavracij, ki jih vodijo žene. V Zedinjenih državah so v novejšem času našle žene zaslužek v poklicu kuhinjske nasvetovalke. Nastavijo jih živilski produkti, da poizkušajo in sodijo njihove proizvode. Izdelujejo recepte za uporabo istih in nasvetujejo način propagande. Za nasvete jih vprašujejo tudi reklamni strokovnjaki, aranžirajo gospodinskih in drugih razstav. Nekateri izmed njih imajo posvetovalnice za gospodinje in predavajo o racionalnem vedenju gospodinjstva, o najnovejših izumih v gospodinjstvu itd.

Ameriška pisateljica in žurnalistka Agnes Smedley: — V izdala zlasti za žene izredno zanimivo knjigo, ki je izšla v nemškem prevodu pod naslovom »Eine Frau allein«. To je avtobiografija žene, ki prikazuje lastno in življenje svoje okolice, zlasti pa ženo s tako realne strani, da niena odkritost čisto osupne. Zlasti pa je knjiga dokument resničnega položaja žene v današnjem kulturnem svetu. Vsaka žena, ki prečita to knjigo, brez dvoma zelo poglobi spoznanje o današnjem svetu in njegovi ureditvi. Knjiga se dobi v delavski in šentjakobski knjižnici.

Ženska volilna pravica v Braziliji. Po dolgoletni borbi so dobile braziljske žene volilno pravico z istimi pogoji, ki veljajo tudi za moške. Brazilija je prva velika država latinske Amerike, ki je dala ženam volilno pravico.

Žene v srbski pravoslavni cerkvi. Ženski pokret v Beogradu je poslal deputacijo k patriarhu z zahtevo, da se izmenja oni člen ustave pravoslavne cerkve, ki prepoveduje ženam udeleževanje v cerkvenih občinah.

V Berlinu obstoji Nadstrankarska zveza proti paragrafu 218. In za reformo seksualnega zakona in se bori za odpravo zloglasnega paragrafa 218, ki prepoveduje umetno prekinjenje nosečnosti. Zveza so osnovala zdravnice, pravnice, političarke raznih strank. Nepričakovano se priključajo kot članice žene celo iz najkonzervativnejših krogov. Za izredne člane se sprejemajo tudi moške, ki hočejo ženam v tem boju vsestransko pomagati. Ta zveza ima še na programu prosveto širokih množic glede spolnega problema.

Salomonova imenovanja za častnega doktorja. Okrog 300 ljudi, prijateljev in bivših učenk Alice Salomonove se je zbralo v avli

Postalozzi-Frübelovega doma, da slave njen 60. rojstni dan. Ministerijalna svetnica Marianna Weber je predala slavljenci v imenu pruskega socialnega ministrstva srebrno plakajo, dekan medicinske fakultete pa imenovanje za častnega doktorja berlinske medicinske fakultete za njene zasluge v delu za socialno skrbstvo. Navzoče so bile vse pomembne nemške pobornice kot dr. Bäumerjeva, min. svetnica dr. Mayerjeva, članica delnega zbora Dönhoffova, dr. Lüdersova, dr. von Velsnova, voditeljica od Salomonove ustanovitve socialne šole dr. Dietrichova i. dr., dalje Einstein in še mnogo drugih zastopnikov duhovne Nemčije.

Ruth Schaumannovli, lirični nemški pesnik in slikarki je bila podeljena literarna nagrada mesta Münchena.

Mrs. Sarojini Chattopadhyav Naidu, indijska pesnica in pobornica za svobodo Indije, katero so pred kratkim zaprli, je bila le nekaj tednov namestnica predsednika indijskega narodnega kongresa. Mrs. Naidu, ki je zelo ravnodušno pričevala aracije, se kot predsednica kongresa, ki se je pasivno bori za svobodo, aktivno politično ni udejstvovala. Mrs. Naidu je objavila svoje pesmi že za časa kraljice Viktorije, ki jo je zelo občudovala. Wilde jo je opeval v epigramih. Pozneje je Mrs. Naidu posvetila vse svoje liste ins voje neizmerno bogastvo — kot hčerka bogatega, brahmski kasti pripadajočega Hinduja, plemenitega rodu — pokretu za neodvisnost Indije. Način njenega zunanega življenja pa se zelo razlikuje od Gandhijevega, kajti Mrs. Naidu živi v razkošnih hotelih in se vozi v Rolls-Royceu. Danes piše le še domoljubne ali pesmi v Gandhijevem smislu. Lani letno pa je posvetila zbirko pesmi Nizamu Hyderabadskemu, najbogatejšemu možu sveta, na čigar dvoru je bila vzgojena.

Obisk gospe Hrističeve na Irskem. — Narodna zveza irskih žen je priredila sprejem v počast ge. Anny Hrističeve, seje tajnice mednarodne ženske zveze, ob priliki njenega poseta marca t. l. v Dublinu. Ga. Hrističeva je govorila o Jugoslaviji, zlasti obširno o delu in položaju jugoslovenskih žen. Povedala je med drugim: jugoslovenskim ženam se je posrečilo družiti v skupnih naporih različne elemente, ki tvorijo jugosl. narod. Zlasti živahno je njihovo delovanje za razširjenje mirovne ideje in podpirale so uvedbo vsakoletnega mirovnega dne, ki se praznuje, zlasti v šolah, na dan obletnice premirja. Čeprav si jugoslovenske žene še niso pridobile volilne pravice, so vendar v marsičem vplivale na zakonodajstvo, tako da so bili v pogledu narodnosti poročene žene sprejeti izvrstni zakoni. Niti državne uradnice, niti učiteljice niso odpuščene, če se poroče. 86 odst. prebivalstva je kmetovalcev in žene so storile veliko za razvoj podeželske industrije. Bolnico »Elsie Inglis Memorial« v Beogradu upravljajo žene v korist poklicnih žen. Šola poklicnih bolničark, ustanovljena s pomočjo irskih in škotskih žen, je priključena bolnici.

Dora Gabe, bolgarska pisateljica, je nedavno predavala v Pragi, s katero jo vežejo kulturni stiki, kajti v bližnji bodočnosti izidejo njeni bolgarski prevodi iz Wolkerja in mlajših čeških pesnikov. Dora Gabe literarno udeleževanje se je pričelo s pesmijo, prvo zbirko (Temen put) je objavila po vojni. V njej obravnava pot žene iz detinstva v življenje. V knjigi »Ne-koga« pa popisuje otrokovo doživljanje sveta. Zlasti priljubljene so na Bolgarskem njene mladinske pesmi. Dora Gabe je bila predsednica odbora za prireditve mladinske knjižnice, ki je zaradi težavnih gospodarskih razmer prenehala s delovanjem. Prevajala je tudi iz poljščine in pet mesecev predavala v Varšavi o bolgarski književnosti.

Narodna zveza francoških žen je priredila marca t. l. v veliki dvorani znanstvenega društva v Parizu večer vzgojnih, znanstvenih in socialnih filmov. Uresničeno je tem na filmski konferenci mednarodne ženske zveze v Rimu oktobra l. 1931 izdelan načrt. Pod predsedstvom načelnika filmskega oddelka polanske zbornice so predvajali različne filme: dve zvočni, ameriški produkciji, ena obravnavajo različne zdravniške pripomočke, druga razvoj inteligence pri otrocih (univerza v Yale) Dalje dvoje francoških tehničnih izdelkov: »izdelava steklenice«, »zidava«. Potem dva nemška filma, prvi »Čuti in reakcija rastline«, drugi »melodija sveta«, mojstrovinna Nemca Ruthmanna, Germaine Dulac, pred. filmskega oddelka Zveze je spregovorila par besed, da predstavi filme in da predoči vse spoznavalne in izrazne možnosti, ki jih nudi film. Na prireditvi so bila zastopana ministrstva in univerza. Filmska sekcija je izrazila željo, da vidi filme socialne, znanstvene in vzgojne vsebine v vseh kinogledališčih.

Najboljši zrak v Ameriki
Ameriška družba »Society of Heating and Ventilating Engineers« je preiskala zrak v vseh mestih Zedinjenih držav in doznala, da so najbolj zdrava ameriška mesta v pogledu zraka: Boston, San Francisco in New Orleans. V teh mestih je prirešana zraku najmanjša količina prahu.

Povratek odprave s Celebesa
Po skoraj dveletni odsotnosti se je vrnila s Celebesa ekspedicija zoologa Heinricha, ki je v spremlju svoje žene in v skrajni obiskal Celebes po nalogu prirodološkega muzeja v Berlinu in enake institucije v New Yorku. Odprava je s ogromnim naporom prodrla v doslej neznane predele Celebesa in plen sesalec, ptičev in kobilic, ki ga je prinesla s potovanja, pregesa vse, kar se je doslej vedelo o Celebesu v Evropi in Ameriki.

Še dva Kreugerjeva pajdaša

Zgoraj ravnatelj holandske družbe »Garant« Svan Huidt, spodaj ravnatelj družnice holandske družbe »Kreuger and Tolle«, ki sta baje tudi zapletena v Kreugerjeve sleparije.

GAGELOVA SEMENA

hvaliljo najbolj 4755

MALI OGLASI

Službo dobi
Vzaka beseda 50 par: za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Trg. pomočnika
možnane stroko, iskren, za večeje trgovino na deteli. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Trgovina« na deteli. 15673-1

Vajenca
na teatarsko stroko sprejme takoj Fran Martinec, Ljubljana, Prule 8. 15498-1

Fanta
vdravnega in polnoletnega, za dela na posestvu na delu sprejemam proti celotni oskrbi. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Stalno«. 15677-1

Šiviljsko učenko
soreme Prasnki, Krakovski nasip 26. 16114-1

Tekača
od 14-16 let na takoj školen. Predstaviti se med 9. in 10. ure pri borzemu tajnikstvu, Gregorčičeva 27/III. 15694-1

Učenko
peščno, poštno in simpatično, z zadostno količino izobrazbe, sprejemam v trgovino mešanega blaga z hrano in stanovanjem v hiši. Oziroma se le na 15 do 18 let stare. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 15673-1

Ključavničar
all kovač dobi stalno službo proti posebnemu 5000 Din. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 16188-1

Šiviljo
do 25 let staro, samostojno, najraje tujo, neodvisno sprejemam v stalno službo za moška dela. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Stalno«. 16130-1

Natakar, vajenca
smoženega nemščine, sprejemam takoj ali poenotno. — Pismene ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Natakar«. 16186-1

Mesar, vajenca
poštovnih starih, tudi ako se je že nekaj časa učil, sprejme Miller, Ljubljana, Janševa 16. 15690-1

Službe išče
Vzaka beseda 50 par: za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Koncipijent
s sodno prakso in izpitom išče mesto. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 15691-2

Kontoristinja
z redno prakso, večje stenografije, slovenske in nemške korespondence, samostojna mod v knjigovodstvu, spretna računnarka. Iste namestitev. Gre tudi na detelo, na parno žago ali ekonomijo. Cenj. ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Vzajemno«. 15712-1

Trg. pomočnik
želi službo za takoj ali pa poenotno. Zmožen je kavejca. Cenj. ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Kavejca« takoje. 15698-2

Gospodična
zmožna slovensčine, vbrhvaščine, nemščine, francosčine in zadržine Iste mesto vzgojiteljice. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Vzgojiteljice«. 16094-2

Trgovski pomočnik
vajačinske posle, vzdržan in polnoletni in sprečivši s 3-fermiki izpitom, Iste službo. — Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Arten 66«. 16022-2

Pekovski pomočnik
trezen in zanesljiv, dobro izurjen v skupnem delu. ki bi razumel tudi pečivo. Iste službo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16082-2

Plačilna natakarica
zmožna kavejca in pridna. Iste službo v boljši gostilni. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Kavejca«. 16162-2

Mlad fant
vojačnega prost, trezen in zanesljiv išče kakršnokoli zaposlilve. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 15692-2

Prodaj
Oglaš. trg. značajja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglaš. socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Dolomitni pesek
ki vam ga dostavi K. Vodnik, se naroča pri »Jeklo«, Ljubljana, Stari trg — telefon 3845. 15625-6

Čevlji na obroke
»Tempo«, Gledališka ul. 4 (nasproti gledališča). 114-6

Pišasto preprogo
skoraj nove, 2x3 m in garnituro za postelje in mizo in piša prodam. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 15697-6

Leseno barako
primerno za avtočrpanje — vsled selitve ugodno prodam. Informacije v pisarni Kapljiški ulici št. 3. v Kapljiški ulici št. 3. 16171-6

Radio
Vzaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (9)

Radiozvočnik
Acephon, odličn, radii zadrega prodam. Dopise na oglašni oddelku »Jutra« pod »360 Dine«. 15645-9

Kolesa
za besodo. Oglaš. socialnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, ozirnoma 5 Din. (11)

Damsko kolo
malo zabljeno napredaj. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 15634-11

Motorno kolo
B. S. A. v zelo dobrem stanju prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 15693-10

Puch
na prodaj za polovično ceno. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 15693-11

Damsko kolo
dobro ohranjeno prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 15697-11

V najem
Vzaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Lokal
za trgovino mešanega blaga na glavni cesti v prometu krajju brez konkurence oddam v najem. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 15693-17

Gostilno v najem
vzajem na prometni točki in inventarjem in bližini Kranja, Kamnika ali Ljubljane, tudi z kakim malim posvetom. Proizvajam tudi previzitarje. — Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »šolsna pravica«. 15674-17

Lokali
Vzaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Lokal
oddam na Miklošičevi cesti. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 16012-19

Posest
Vzaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Zaga in mlin
na stalni vodi v industrijskem kraju bivše Stajerske ugodno napredaj. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Din 20.000«. 15694-20

6 parcel
v najlepšem kraju Ljubljane ob vodi, elektrika, vodovod, kanalizacija. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 15693-20

Hišo
eno ali dvostanovanjsko, kupim na periferiji, najraje v ški. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Vpokojenec«. 15696-20

Parcelo
na periferiji kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Zmerna«. 15616-20

Parcelo
500 m² po 50 Din prodam na Kodeljevem. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 16031-20

Hišo
eno ali dvostanovanjsko, najraje v smeri Zg. Šiška — St. Vid, kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglaš. odd. »Zmerna« pod »Hiša«. 16016-20

Stanovanje
odda
Vzaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Komfortno stanovanje
v vili na Vrtači, 4 sobe, dila, predoba, kopalnica in priključnima oddam s avgustom za 1900 Din. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 16093-21

Dvosob. stanovanje
z veliko predoba, balkonom in vrtom oddam začetku Most, Poljska pot 45, nova hiša. 15698-21

Dvosob. stanovanje
elegantno, ter samsko stanovanje s kopalnico oddam s 1. junijem. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 16064-21

Trisob. stanovanje
s 1 in 2 no, s kopalnico, v centru mesta oddam. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Sredina«. 16012-21

Enosob. stanovanje
oddam z junijem v Norem Vodmatu, Ribniška ul. 10. 16112-21

Stanovanje
čisto, enosobno, na Kodeljevem takoj oddam. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 16041-21

Stanovanje
2 sob, kuhinje in kopalnice s plinom, takoj oddam. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 16148-21

Dve stanovanji
oddam. Eno stiri in eno petosobno stanovanje s pritlikalnimi na Kongresnem trgu. Polzve pri Društvu bišnih posestnikov, Ljubljana, Salendrova 6. 16061-21

Stanovanje
v vili na Vrtači, 4 sobe, dila, predoba, kopalnica in priključnima oddam s avgustom za 1900 Din. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 16093-21

Dvosob. stanovanje
z veliko predoba, balkonom in vrtom oddam začetku Most, Poljska pot 45, nova hiša. 15698-21

Dvosob. stanovanje
elegantno, ter samsko stanovanje s kopalnico oddam s 1. junijem. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 16064-21

Trisob. stanovanje
s 1 in 2 no, s kopalnico, v centru mesta oddam. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Sredina«. 16012-21

Enosob. stanovanje
oddam z junijem v Norem Vodmatu, Ribniška ul. 10. 16112-21

Zobje beli, v kolikor izginejo »Usta polna bakterij«

Ako se pri vašem nesnemu pokležejo zobje, breskarni in poklervjeni, je to zato, ker imate »usta polna bakterij« — stanja, katere izsovejo mikrobi v ustih. Kolyunos magjo poboljša, ker njegova antiseptična in pokpela pena odpravi ostanke hrane in nevtralizira kisline. — Uporabite eno centimeš Kolyunos na suhi kšestki tri dni. Vaši zobje postanejo nato za tri tijeane bolj beli.

Antiseptična

KREMA ZA ZOBJE KOLYNOS

Stanovanja
Vzaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (21-a)

Dvosob. stanovanje
iščem za junij-julij. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 15646-21a

Stanovanje
z 1 ali 2 sobama iščem v sredini mesta s pritlikalnimi. Ponudbe na oglaš. odd. »Jutra« pod šifro »Junij«. 16135-21a

Stanovanje
po možnosti komfortno, v sredini mesta išče tričlanska družina. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Asistentka«. 16149-21a

Sobo odda
Vzaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (25)

Sobo
možno, le